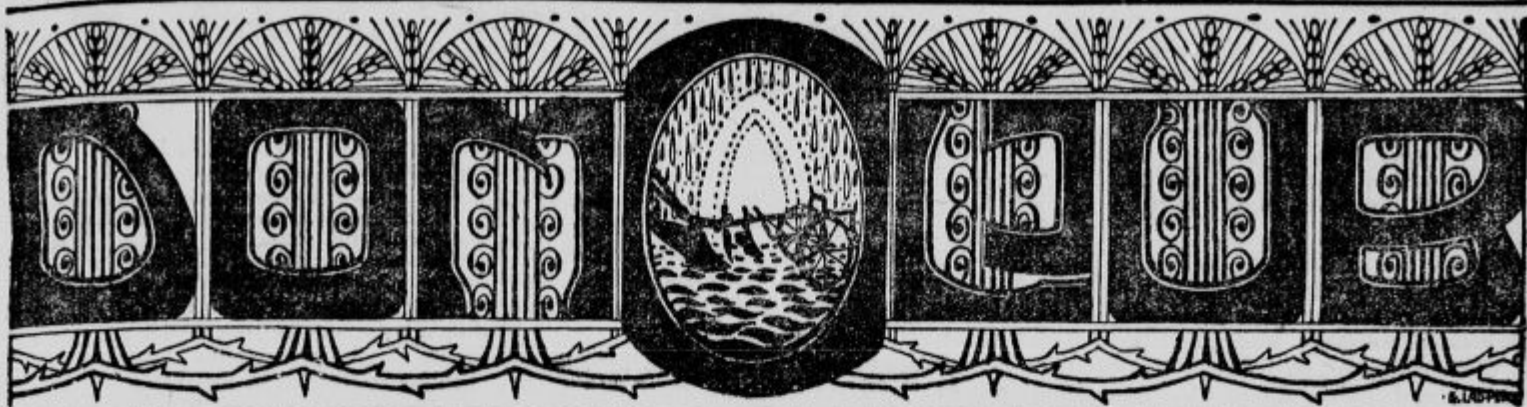

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din.
V inzeratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Pred občinskimi volitvami.

Skoro v vseh občinah Slovenije bo spet moralo govoriti naše ljudstvo svojo besedo. Razumljivo je, da občinske volitve ne dvigajo toliko prahu kakor kake volitve v državni zbor, vendar jim ne smemo odrehati velikega pomena za ves razvoj našega javnega življenja. Naša stranka je avtonomistična, zato se zaveda, da mora ljudstvo povsod priti v polni meri do svoje besede. Močna država bo le takrat mogoča, če bodo dobro urejene in zadovoljne pokrajine, in te pokrajine bodo spet samo takrat prišle do veljave, če bodo imele dobro vodene občine. Zato je tudi izid volitev v najmanjši slovenski občini za našo celokupno misel velikega pomena. Ako bodo volilci volili v občinah ljudi, ki jim je blagor občine sveta stvar, potem bodo take občine podlaga in najčvrstejša opora združene Slovenije, za katero se bojujemo. Pri nas včasih pomanjkuje čuta za skupnost. Le prevečkrat posamezniki hočejo priti do veljave brez ozira na to ali pri tem skupno življenje pridobi ali trpi. To je stari duh liberalizma, ki je prešel žalibog globoko med naše ljudstvo, zašel tako, da se mnogi tega niti ne zavedajo. Zato moramo klicati slovenskemu narodu vedno in vedno: držimo skupaj, če hočemo, da se nam bo kdaj bolje godilo. Občinske volitve, ki se bodo sedaj vršile, so prilika, da tega duha skupnosti poživimo. Naj bi ob teh volitvah rastla zavest, da zadnji volilec nosi odgovornost za svojo občino, pa tudi odgovornost za korist celega naroda. Radi tega torej Slovenska Ljudska Stranka polaga veliko važnost tudi na občinske volitve.

Nasprotniki našega naroda, naj bi bili še tako navdušeni »živio Slovenci«, bodo vse storili, da bi pri teh volitvah odvrnili volilce od Slovenske Ljudske Stranke. Dobro vedo razni žerjavovi liberalci, katerih listi in zavodi se rede od jugoslovanskih velebank, da bodo prišli ob vso veljavo takrat, kadar se bo naše ljudstvo otrslo duha razkrajajočega liberalizma in zavedlo, da morejo posamezniki zapostaviti svoje osebne koristi, če hoče narod sebi boljše bodočnosti. Oni vedo, da ljudstvo tem lažje izjemajo, čimbolj je razdvojeno. Ker je

SLS tista stranka, katera vedno povzdiguje svoj glas pdoti oderuštvo, proti izmozgavanju ljudstva in ki kliče narodu, da je njegova rešitev le v sodelovanju vseh slojev, zato je čisto razumljivo, da to stranko vsi napadajo. Je pa to tudi najboljše znamenje, da je naša stranka na pravi poti. Nasprotniki bodo skušali pri teh volitvah na razne načine zbegati volilce. Ustanavljali bodo razne »neodvisne stranke«, postavljali razne »gospodarske liste« samo, da bi razbili disciplino naših vrst. Pripovedujejo nam, da prihajajo nekateri celo pod firmo republikanstva, samo da bi ljudi odvrnili od naše stranke in da bi mogli potem pokazati na te volilce in reči: »Poglejte, saj ni več slovensko ljudstvo s SLS, katera zastopa avtonomijo Slovenijo«.

Sestavljale in vlagale se bodo v prihodnjih dneh kandidatne liste. Povzročale bodo skrbi in težave. Marsikje se bo treba ravnati po krajevnih razmerah. Nikjer pa ne pozabite, da morajo biti te občinske volitve izraz hrepenenja našega naroda po svobodi in dokaz, da naše ljudstvo pravtako misli o avtonomiji, kakor je mislilo. Če prihajajo tedaj k vam razni ljudje, oglejte si jih dobro, če niso to morda velesrbski »Slovenci« in če ne nosijo skritega znamenja liberalnega izdajstva. Vsem pa naj velja: »Zvestoba za zvestobo«.

Država na razpotju.

Pred tako važno odločitvijo naša država od svoje ustanovitve sem še ni stala kot sedaj. Mirno in s popolno gotovostjo lahko rečemo, da se bo v prihodnjih dneh odločilo, ali obstoj naše države stoji na trdnih tleh, ali morda stoji pred razsulum. Zakaj če se dosedanja politika koruptnih in moralno pokvarjenih velesrbov še nadaljuje, se bo država v doglednem času sama sesedla v kup razvalin, ker bo pokvarjeno, materialistično in koruptno velesrbovstvo izmozgalo iz nje vse tiste življenjske sokove, ki so jo ustvarili. Pašiča in njegove hrvatske ter slovenske bankirske pomagače danes z najmirnejšo vestjo prištevamo najhujšim sovražnikom države in krvosom delovnega ljudstva.

Tega se tudi najvišji gospod v državi

že prav dobro zaveda. Zato se na vse načine brani še nadalje pustiti krmilo države v njihovih rokah. Prav dobro pa vemo, da je odločitev zanj silno težka. Ker Pašič ima veliko moč, ne sicer v ljudstvu, za katero se presneto malo briga, temveč v bankah in kapitalistih (in ti so žal v vsaki državi med najmočnejšimi politiki) v raznih generalih in v zunanjih državah, ki vedo, da jim je Pašič pripravljen delati velike usluge, samo da sebe obdrži na krmilu. Zato je ta boj, ki ga bije dr. Korošec proti Pašiču nekaj tako ogromnega in velikanskega, da se tega nikdar ne bomo mogli dovolj zavedati. Obenem pa nekaj tako potrebnega, da brez tega in brez končne zmage postanemo vsi skupaj najnesrečnejši gospodarski, politični in kulturni sužnji svobodomiselnega kapitala.

Radi pravoslavnihih velikonočnih praznikov se kriza v preteklem tednu ni daleč premaknila. Ves teden je stal v znamenju obupnih Pašičevih poskusov, kako sebe in Pribičeviča obdržati na krmilu.

23. aprila. Veliko se piše in govori v Belgradu o tem, da bi se v francoski blok proti Rusiji pritegnila tudi Jugoslavija. Tu gre najprej za Besarabijo, ki je sedaj v rumunskih rokah, toda jo Rusi brezpogojno zahtevajo zase in vlada zato med obema državama zelo nevarna napetost. V vojski med Rumunijo in Rusijo naj bi pomagala Rumuniji tudi Jugoslavija. Praviijo, da je Pašič pripravljen stopiti v to nevarno zvezo in se zavezati nastopiti proti Rusiji, samo da se obdrži na vladi. Zato je tudi že vse uredil, da potuje kralj v Paris, kamor naj bi ga on spremljal, dasi je že odstopil. V koliko so te Pašičeve intrige resnične, bo pokazala bodočnost.

Veliko pozornost vzbuja dejstvo, da sta prišla v Zagreb radikalni poslanec Nastas Petrovič in Protičev prijatelj dr. Ivanič, ki sta se zgovarjala z Radičevci. Zvedelo se je, da je bil Petrovič poslan na višjo željo v Zagreb, da tam dobi od Radičevcev odločno izjavo, kakšne načrte in nazore imajo glede državne preuredbe. Od njihovega odgovora je odvisno, če se kralj končno veljavno odloči zoper Pašiča.

24. aprila. Kralj je sprejel predsednika zemljeradniškega kluba Vojislava Lazića in predsednika kluba Pribičevičevih liberalcev. Lukinič je svetoval kralju, naj

NOVIČAR

Pašiču poveri izvedbo volitev. Kralj je nasvet odklonil, češ, da ne more poveriti zupanja vladi, ki nima večine v narodni skupščini in o kateri vsa znamenja kažejo, da volitev ne bo svobodno vodila. Očitaj je Lukiniću slučaj v Subotici, kamor je vlada poslala plačane bande, da so Davidoviću razbili shod. Liberalci in radikali so bili strašno poparjeni radi teh kraljevih besedi in radikali so očitali Pribečeviću, da je vsega kriv.

26. aprila. Radikali so poslali v Zagreb ministra dr. Stojadinovića, ki naj bi stopil v zvezo s Hrvati, če bi moglo priti do kakšnega zbližanja med njimi in radikali. Seveda je mož pogorel. — Na dvoru je bil sprejet Ljuba Davidović. Sprejeti bodo tudi Radičević, kadar prinese Nastas Petrović zadovoljiv odgovor od njih. — Radičević poslanci stoje v neprestanem stiku z Radičem, ki živi na Dunaju in odobrava politiko hrvatskih poslancev.

28. aprila. Radikali so poklicali v Belgrad več generalov, ki naj pritiskajo na kralja v smislu Pašičevih načrtov. Napetost med liberalci in radikali se veča. Pribečevići in Žerjavovi liberalci postajajo vedno bolj osamljeni in se jih radi njih iškarjotstva povsod izogibljejo. — Dr. Korosec, Ljuba Davidović, dr. Krnjević (Radičević) in Nastas Petrović (radikal) so imeli važen posvet, katerega vsebina pa se drži v največji tajnosti. — Hrvati bodo izdali na narod obsežen oklic, kjer bodo razložili svoje razmerje do opozicije, do Pašičeve vlade in do države. Od tega oklica bo veliko odvisen nadaljnji razvoj državne krize. — Radičevci so se izrekli za vstop v vlado. — Pašić se je z velikim spremstvom in s sijajno slovesnostjo v ponedeljek odpeljal v Bosno na shod v Bjelelo, kjer so žandarji spravili skupaj veliko množico ljudi, ki so morali padajočo zvezdo navdušeno pozdravljati.

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

najboljše

z ozirom na višino zneska in odpovedni čas

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker posreduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbene delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah. 5681

ZOPER SLABOKRVNOST

SLABO PREBAVO in OSLABELOST vsake vrste priporočajo zdravniki najbolj »AROMATIZIRANO ŽELEZNATO TINKTURO«, ki jo izdeluje lekarna »Pri angelu varhu« na Vrhniki. — Je izvrstnega okusa, ne kvari zob in jo uživajo odrasli in pa otroci z najboljšim uspehom. 1 steklenica (pol litra) stane 20 Din. Razpošilja se vsaka količina, priporočljivo pa je zaradi cenejšje poštne naročiti vsaj 3 steklenice naenkrat. Zahvale na razpolago! Pišite na lekarnarja HOČVAR-JA na VRHNIKI.

d Nova maša. Dne 4. majnika bo obhajal slovesnost nove maše v St. Jerneju g. Gregor Recelj, ki je sin-edinec višjega lokomotivnega preglednika. Rojen je bil v Inomostu ter je stopil v red Cistercijanov v Zatični. Njegova srčna želja je, da obhaja to lepo slovesnost v rojstnem kraju svojega očeta.

d V mesecu februarju se je izselilo iz naše kraljevine 1794 oseb in sicer: 1212 moških in 582 žensk. Po pokrajinah od koder se selijo, odpada na Vojvodino 986, Hrvatsko in Slavonijo 367, Dalmacijo 264, Srbijo 85, Slovenijo 64, Črno goro 19, Bosno in Hercegovino 9. Po poklicu je bilo kvalificiranih 86, nekvalificiranih 205, kmetov 1070. Po krajih izselitve odpada na Brazilijo 825, Kanado 322, Zedinjene države Amerike 250, Argentinijo 221, Avstralijo 121, Novo Zelandijo 34, Chile 9, ostale zemlje Amerike 10 ter ostale zemlje sveta 2.

d Nova odgovornost občin. Minister za pošto je raztegnil zakon o brzjavu in telefonu za Srbijo na celo državo. Po tem zakonu so občine odgovorne za vsako škodo, ki se izvrši na brzjavah in telefonskih napravah v njih okolišju in so dolžne škodo povrniti. Imajo pa občine pravico od storilca zahtevati povračilo. Centralizem občinam bremena samo nalaga, pravice pa samo jemlje. Liberalci in norci bodo kljub temu volili dr. Žerjavo, ki mu je centralizem največja in edina zapoved.

d Vozni listki za tja in nazaj se bodo začeli izdajati na vseh železniških postajah od 1. maja dalje.

d Birma v dekaniji Kranj se vrši v sledečem redu: 1. Šmartin na belo nedeljo, dne 27. aprila. 2. Besnica v ponedeljek, dne 28. aprila. 3. Mavčiče v torek, dne 6. majnika. 4. Smlednik v sredo, dne 7. majnika. 5. Zapoge v četrtek, dne 8. majnika. 6. Trboje v petek, dne 9. majnika. 7. Kranj v nedeljo, dne 11. majnika. 8. Šenčur v ponedeljek, dne 12. majnika. 9. Cerklje v torek, dne 13. majnika. 10. Šenturška gora v sredo, dne 14. majnika. 11. Velesovo v četrtek, dne 15. majnika. 12. Olševke v petek, dne 16. majnika. 13. Kokra v soboto, dne 17. majnika. 14. Jezersko v nedeljo, dne 18. majnika. 15. Jezersko v ponedeljek, dne 19. majnika. 16. Preddivor v torek, dne 20. majnika. 17. Trstenik v sredo, dne 21. majnika. 18. Goriče v četrtek, dne 22. majnika. 19. Predoslje v petek, dne 23. majnika. 20. Naklo v soboto, dne 24. majnika. 21. Tržič v nedeljo, dne 25. majnika. 22. Lom v ponedeljek, dne 26. majnika. 23. Kovor v torek, dne 27. majnika. 24. Duplje v sredo, dne 28. majnika. 25. Križe v četrtek, dne 29. majnika. 26. Podbrezje v soboto, dne 31. majnika.

d Kaj je boljše za fanta: društvo ali oštarija? Velikonočne praznike so letos fantje na kmetih, kakor običajno praznovali s pijančevanjem. Posledica tega je veliko število pretepev in pobojev, ki so se dogodili med prazniki. Samo na mariborsko okrožno sodišče je orožništvo prignalo

25 pretepačev, od katerih ima marsikateri na vesti težko poškodbo.

d Slovenska kršćanska ženska zveza je darovala od izkupitka oljnih vejic po 800 Din sledečim Elizabetnim konferencam: stolni, šentpeterski, šentjakovski, trnovski in moščanski. Razen tega je darovala 200 Din revni družini v Trnovem.

d Anton Villan. (Dopis.) V petek, dne 25. aprila, smo na Ježici položili z velikimi častmi k večnemu počitku g. Antona Villana, daleč širom Slovenije znanega gostilničarja »pri Alešu«. Pokojnik je bil velik dobrotnik cerkve in vseh naših družtev. Župni cerkvi je v svoji velikodušni darežljivosti kmalu po prevratu kupil mali bronasti zvon; še prej pa ji je poklonil več cerkvenih predmetov, med drugim z zlatom vezeni mašni plašč. Polnih 11 let je bil naš župan in se je pod njegovim županovanjem poleg mnogih drugih obče koristnih naprav zgradil vodovod. 29 let je bil predsednik krajnega šolskega odbora in je kot tak storil zelo veliko dobrega za prosopeh in povzdigo tukajšnjega šolstva. Bil je zvest pristaš SLS, ki je vselej in povsod storil svojo dolžnost. Na »Domoljuba« je bil naročen od njegovega početka. Na njegovi poslednji poti ga je spremlilo z vencem tudi orlovsko društvo, čigar podpornik je bil, oboje gasilskih društev, vsa šolska mladina v spremstvu svojih učiteljev, občinski odbor, ki mu je tudi poklonil krasen venec, in ogromno število njegovih prijateljev in znancev. Blagemu pokojniku naj nebeški Dobrotnik podeli blaženi mir. Preostalim, zlasti g. soprog, pa izrekamo ob tej težki izgubi svoje prisrčno sožalje.

d Novice iz Amerike. Katoliški ameriški Slovenci se prav pridno gibljejo. Ustanavljajo namreč prav pridno podporna in izobraževalna društva. Pa ne samo to. V zadnjem času so v raznih slovenskih naselbinah priredili par prav lepih katoliških shodov. Sedaj poročajo, da se je vršil v Cambridge, Pa., dne 7. aprila prav dobro obiskan katoliški slovenski shod. Tudi v Clevelandu, Ohio, se v kratkem vrši enak shod. Zastopniki slovenskih cerkvenih in podpornih društev so na svoji seji dne 6. aprila sklenili, da se vrši prvi slovenski katoliški shod v Newyorku dne 25. maja t. l., in sicer v Arlington Hallu. — V Collinwoodu, ki je ena največjih slovenskih naselbin, se vrši katoliški shod dne 25. maja. V obeh mestih se delajo velike priprave, da prireditvi častno izpadeta. Samo posebi se razume, da slovenskih zapeljanih rdečkarjem taki shodi niso všeč in se z vso jezo obregajo v svojem časopisju ob nje. — Iz Steeltona, Pa., poročajo, da so začeli pred kratkim s kopanjem temeljev za svojo slovensko farno šolo, ki jo v kratkem pridno zidati. Šola bo stala 35 tisoč dolarjev (okoli 7 milijonov 600 tisoč kron našega denarja) in bo jako moderna. Imela bo pet sob in dvorano. To delo je začel tamkajšnji navdušeni preč. g. župnik Luka Gladek, sedanjí duhovni vodja KSK Jednote. — Naši izseljenci v Canonsburgu, Aleksandan in drugih bližnjih naselbinah (Pa.) so v spo-

razumu z zastopniki slovenskih podpornih društev sklenili, da ustanove svojo župnijo in zgrade cerkev. Zemljišče v Aleksandru je že kupljeno in zagotovljeni prispevki podpornih društev. Tudi s cerkvenimi oblastmi je stvar že urejena. Z zidanjem cerkve prično takoj. — V Rock Springs je dne 28. marca ponesrečil Valentin Potočnik. Zrušil se je nanj premog; ostal je na mestu mrtev. Rodom je bil iz Škofje Loke in je prišel šele po vojni v Ameriko. Na podoban način je ponesrečil tudi Karel Zor, rodod iz Jarš pri Kamniku. Zrušila se je nanj velika plast skalovja ter ga popolnoma zmečkala. V Stantonu, v državi Illinois, je umrla Barbara Reven iz Bereče vasi na Belokranjskem. Ko žena še ni bila pokopana, se je v njeni rodbini pripetila še druga nesreča. Njen desetletni vnuk Šubie se je igral z nekim 16 letnim prijateljem. Šubie je imel puško in ker ni vedel, da je nabasana, je pomeril na svojega prijatelja in sprožil. Strel je zadel dečka tako nesrečno, da je po treh urah umrl. — V Rice, Minn., je dne 7. aprila t. l. umrla gdč. Marija Trobec, sestra pokojnega škofa Jakoba Trobca in slovenskega župnika v Rice, Johna Trobca. Pokojnica, ki je dosegla starost 84 let, je prišla v Ameriko pred 54 leti in je ves čas bila pri svojih bratih. — Kakor poroča newyorški »Naš dom«, je bil 20. marca v Philippi izvršen grozen zločin. Josipina Kastelic se je peljala z vlakom k zdravniku. Zvečer jo je šel čakati njen mož na postajo, ki je oddaljena komaj četrt ure od njegovega stanovanja. Ko se je žena pripeljala, ni bilo moža nikjer. Naslednjega dne pa so našli v bližini njegov klobuk in kosce lovanje. Komisija je ugotovila, da je bil Kastelic razstreljen. Groznega umora je osumljen neki tamkajšnji Slovenec, ki je zločin baje že priznal.

d Velikanska železniška nesreča se je zgodila prejšnji teden v Švici. V Bellinzoni, pred vsponom k gothardskemu predoru, so k milanskemu brzovlaku priklopili dve električni lokomotivi. Vlak so je pričel pomikati vedno hitreje in je že vozil s hitrostjo nad 60 km na uro. Bilo je ob 2. uri zjutraj; vsi potniki so spali. V polni temi je drdral napolrazsvetljeni brzovlak po progi, ki se polagoma dviga. Naenkrat sta se nasproti prikazali dve luči drugega vlaka, ki je z znatno hitrostjo vozil navzdol. Kratka razdalja je še ločila oba vlaka, ki sta na istem tiru vozila drug proti drugemu. Z obupnimi napori sta skušala strojevodji ustaviti lokomotive, a bilo je že prepozno. Vlaka sta trčila z velikansko silo skupaj. Lokomotive so se prekucnile, vagoni razbili. Škoda ne bi bila tako velika in število žrtev ne tako visoko, če ne bi nastala nova nesreča. K milanskemu vlaku je bil priklopljen nemški vagon, ki je bil razsvetljen z acetilenskim plinom. Plinovi kotti so se razbili in plin je začel goreti. Preživele v vagonu so v trenutku objeli plameni. Iz gorečega vagona so se čuli vzkliki, stokanje in obupni kliči na pomoč. Ogenj pa je nadaljeval svoje grozovito delo. Skoro istočasno je pričel goreti tudi italijanski vagon prvega in drugega razreda. Požar je trajal eno uro. Ko so končno mogli pogasiti ogenj, so začeli iskati trupla. Največ žrtev je bilo v nemškem vagonu milanskega vlaka. Vsi potniki, ki so

bili v tem vagonu, so popolnoma zgoreli. Zadnji vagoni vlaka k sreči niso bili poškodovani. Potniki teh vagonov so le lahko poškodovani. Tudi poštne osebe je ostalo nepoškodovano. Ugotovilo se je, da je okrog 30 oseb mrtvih in 50 težko ranjenih.

d Zlatnina črnogorskega kralja. Te dni je odkril v Cetinju neki uradnik finančnega ministrstva v prazni sobi, ki je služila za nekak magacin, celo kopo velikih kovčkov, o katerih nihče ni mogel dati natančnejšega pojasnila. Uradniki so vedeli samo, da je v njih shranjeno neko blago črnogorskega kralja, dalje pa se ni nihče zanimal. Temu uradniku pa je prišlo na um, da je kovčke preiskal. V svoje veliko začudenje je odkril, da vsebujejo praveci zaklad — dragoceno srebrno in zlato namizno orodje kralja Nikole, katerega je on zbiral kot nekako posebnost celo svoje življenje in ki je danes vredno več deset milijonov dinarjev. O svojem odkritju je takoj obvestil finančno ministrstvo, ki je ukazalo kovčke prepeljati v Beograd.

Trocki, ustvaritelj ruske rdeče armade, ki je moral radi nesoglasij v sovjetski vladi v prognanstvo na Kavkaz, se je zopet vrnil v Moskvo. Trocki je bil v Moskvi navdušeno sprejet. Naša slika kaže Trockega na vrhu v prognanstvu.

MED BRATI IN SESTRAMI.

† I. Peterman. Na Otoku ob Vrskem jezeru na Koroškem je umrl 80 letni častni stolni korar I. Peterman. Pokojnik je poleg tega, da je z vso vestnostjo izpolnjeval svoje dušnopastirske posle, s posebno skrbnostjo zbiral in ohranjeval starodavne dragocenosti, ki imajo danes milijonsko vrednost. Zaslovel je po deželi in izven nje po svoji velevažni spominski knjigi, v kateri opisuje znamenitosti obeh cerkev na Otoku, potem otoške pravljice in v tretjem delu vso zgodovino Otoka od devetega stoletja dalje. Knjigo krasi tudi razne lepe slike. Ljubil je tudi slovensko pesem, jo rad prepeval in sam pesnil in zlagal melodije. Pri njegovem pogrebu je bilo 26 duhovnikov. Pogrebno sv. mašo je zanj opravil sošolec kancler Vidovic; Malgaj iz Čanje pa se je v slovenskem in nemškem jeziku

poslovil poslednjič od njega. Naj uživa mir, med nami pa hvaležni spomin!

V mestu Velikoveu, katerega smatrajo Nemci za trdo nemškega, je bil pri zadnjih občinskih volitvah izvoljen v mestni občinski odbor tudi dr. Petek, deželni poslanec Koroške slovenske stranke. Nemci vseh strank so porabili vsa dopustna in nedopustna sredstva, da bi zabranili njegovo izvolitev. Pod takšnimi razmerami kot so šli na volišče velikovski Slovenci, je junaštvo teh ljudi vsega priznanja vredno. Dobili so 69 glasov, še 4 več kakor pri zadnjih volitvah.

VOJAŠKE ZADEVE.

Vojaška izkaznica (vojniška isprava). Vsak vojak, ki odsluži svoj rok v kadru, dobi izkaznico, ki mu jo izroči poveljnik čete, v kateri je služil. Ta izkaznica velja za dokaz in potrdilo, da je dotični zadostil vojaški dolžnosti. V slučaju vojaške vežbe se vpiše v to izkaznico, koliko dni je bil na vežbi, ali je bil kaj kaznovan itd. Vojaška izkaznica je zelo važna listina za vsakega

bivšega vojaka. Rabil jo bo v nešteti slučajih, zlasti ako bi vstopil v državno službo, jo mora vselej priložiti prošnji. Zato mora paziti, da je ne izgubi. Ako kak obveznik izgubi svojo izkaznico, mora predložiti pismeno in kolekovano prošnjo pristojnemu poveljstvu vojnega okrožja, da dobi drugo. Ko vojak odsluži rok, se mora z vojaško izkaznico zglašiti pri županstvu. Istotako mora v slučaju preselitve izkaznico radi vojaške evidence predložiti dotičnemu županstvu.

Vprašanje: Ob zadnji mobilizaciji sem bil vpoklican in prideljen 40. pešpolku in sicer k orožni četi, dasi sem invalid in za orožje nesposoben. Kaj mi je storiti, da ne bi bil ob eventuelnih orožnih vajah zopet prideljen k četi? F. G. S.

Odgovor: Vsak vojaški obveznik, ki misli, da je postal za vojaško službo nespo-

NAZNANILA

n Kmetška zveza na Gori pri Sodraki ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 4. majnika po popoldanski službi božji v šoli. Člani in drugi naši somišljeniki se vabijo, da pridejo v obilnem številu na občni zbor. Govornika dobimo iz Ljubljane.

n Rob. Naše izobraževalno društvo igra »Miklovo Zalo« dne 4. maja ob treh popoldne. Pridite pogledat vsi lepo igro.

n Vojniški orlovski odsek priredi dne 4. maja krasno igro »Deseti brat«. Igra je dramatisirana po znanem Jurčičevem romanu, ki ga je izdala Mohorjeva družba. Celo dejanje se vrši na Dolenjskem, osebe so zajete iz naroda, da omenjamo le Krjavca in Martinca, desetega brata. Pred igro bo petje pevskega zbora v Vojniki in med odmori svira godba. Predprodaja vstopnic v nedeljo 4. majnika od 8 do 10 dopoldne v dvorani. K obilni udeležbi vabljeni vsi! — Odbor.

n Breznica. V nedeljo 4. majnika se vrši v stari šoli na Breznici sestanek Jugoslovenske matice. O njenem pomenu in namenu poroča g. župnik Fr. Ks. Finžgar. Po govoru g. župnika igrajo Matični člani enodejansko burko »Raztresenca«, ki bo izzvala obilo smeha. Po igri prostá zabava s petjem. Vstop vsakemu prost. Začetek ob 3 popoldne.

n Seja mlečarskega društva bo v nedeljo dne 4. maja ob 9. uri in za naprej vsako prvo nedeljo v mesecu in sicer v gostilni pri Mraku na Rimski cesti. Udeležba je obvezna.

n Vojni invalidi, vdove in sirote, ki so večletni pri Združenju vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS, podružnica Ljubljana in ki so svojo letno oddajo o odnosu izpolnili statistične pole ali popisnice ter izročili podružnici tudi svoje slike, dobijo sedaj nove članske knjižice. Izdajajo se med uradnimi urami v društvenih prostorih.

Za naše žene in dekleta je prepotrebna knjiga

„SLOVENSKA KUHARICA“

Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu in 33 barvanimi tabelami s 193 slikami v naravnih barvah. Sedma izdaja. Priredila S. M. Felcica Kalinšek. Lepo vez. Din 220.— Dobi se v

Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani.

Najboljši šivalni stroji

Gritzner za rodbinsko in obrtno rabo vedno v zalogi

edino pri **Josip Petelin**

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika v totam potreščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje. Galanterija in vse drobno blago.

HLAPCA

pridnega, vajenega konjem in izvozu lesa, samca ali z malo družino, katere člani so gospodarskega dela sposobni, sprejme proti stanovanju in deputatu v naravi ter dobri plači GRADČINA NA DOLENJSKEM. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod šifro »HLAPEC štev. 2412«.

soben, ima pravico, da se javi naborni komisiji ob priliki rednih naborov za njegovo domovno občino. Naborna komisija ga pregleda, oceni njegovo sposobnost ter ga nato prideli oddelku, ki odgovarja njegovi sposobnosti za vojaško službo. V gornjem slučaju se najprej prepričajte, kam ste prideleni. To je razvidno iz »ratnega razporeda«, ki so ga prejeli vojni obvezanci od županstva, ali pa iz vojaške izkaznice. Ako ste prideleni k orožni četi in menite, da ste za orožje nesposobni, tedaj se javite naborni komisiji ob priliki letošnjega nabora za Vašo občino. S seboj vzemite tudi vse vojaške dokumente, da jih lahko pokazete komisiji.

POLITIČNI · ZAPISKI

p Tajništvo SLS opozarja somišljenike, naj pazijo na razglase o občinskih volitvah, da vedo kdaj vlagati kandidatne liste. Če ni posebej določen dan za vlaganje list, vložite jih takoj, ko je določen dan volitev. Cesar kdo ne razume, naj vpraša pri tajništvu SLS, Jugoslovanska tiskarna.

p Shodi SLS. Po deželi se vrše shodi SLS, kjer poročajo poslanci o položaju. Ljudstvo zelo natančno zasleduje orjaški boj, ki ga bje dr. Korošec v Belgradu proti balkanskemu peklu in vsem poslancem z navdušenjem izreka neomajno zaupnico.

p Dr. Žerjav — velesrb. Dr. Žerjavovo glasilo »Orjuna« je jasno povedalo: »Vse delo za državo že vsa leta obstoja Jugoslavije na ramah Srbov, zato jim gre nadvlada.« Torej Slovenec, plačaj in pogini, Velesrb (— ki niti pravi Srb ni) pa baši svoje žepe in izkoriščaj državo. Če dr. Žerjav misli, da bo s takimi načeli pridobival Slovence na svojo stran, potem naj gre spreobračat Mussolinija, da bo postal navdušen Slovenec, pa bo imel več uspehov.

p Od Pašića plačani slovenski list »Radikal« na vse pretege hvali Pašića in agitira zanj. Po mnenju teh srburjev naj Slovenec in Hrvat še naprej gradita Srbom tovarne, ceste, železnice in šole, v plačilo naj pa dobivata brce. Kako je nekdanji slovenski borilec Grafenauer zašel med te ljudi, nam je neumljivo.

p Proč vržen denar. Po novem finančnem zakonu dobijo državni uradniki nekaj poviškov. Toda vlada jih ne izplačuje. Pač pa so si gospodje liberalni in radikalni ministri takoj dali izplačati povišane plače: g. Pašić 50.000 Din, drugi ministri po 40 tisoč dinarjev. Tako dobivajo ljudje, ki so državi povzročili že na stotine milijonov škoda, še sijajno plačo za to svoje razbojniško delo. Nezavednost volilcev, ki tako stvar trpe, je pa res najdražja stvar na svetu.

p V velesrbsko naročje. Liberalcu je izdajstvo lastnega naroda prešlo v meso in kri. Dr. Žerjav je postal pravi iskariot slovenskega naroda, na Primorskem so pri državnih volitvah najhujši liberalci in sokoli kar v množicah volili fašiste (tako, da se je celo »Jutro« zgražalo nad njimi) in sedaj so tudi liberalni nasprotniki dr. Žerjava srečno prijadrali v velesrbski tabor. Takozvana narodno-napredna stranka (Ravniharjeva struja v liberalni stranki) je namreč sklenila, da se združi z velesrbsko Pašićevo radikalno stranko.

p Norost centralizma. Notranji minister je ukazal, da morajo vse občine svoje volilne imenike v prepisu poslati v Belgrad. Za to bi bilo treba v Belgradu precejšnjega magazina, kamor bi mogli naložiti te skladovnice, pregledati bi jih seveda nihče ne mogel. Iz tega se vidi, da je to samo nagajivo nalaganje dela našim županom. Žerjav—Puclev centralizem naravnost besni. — Sedaj je ta odredba preklicana.

PO SVETU

Francosko-romunska zveza. Romunija se boji Rusije radi Besarabije in zato bi rada sklenila s Francijo posebno, proti Rusiji naperjeno zvezo. Do sklepa pogodbe pa še ni prišlo, ker Francija noče podpisati, dokler ne dobi jamstva, da Romunija v slučaju spopada med njo in Rusijo ne bi ostala osamljena, temveč da bi našla podporo še pri neki balkanski državi. Romunski zunanji minister je dal naglasiti, da se Romunija v tem pogledu naslanja na kraljevino SHS. Francoska vlada pa je želela dobiti potrdilo tudi od naše države, vsled česar je romunski zunanji minister posredoval o omenjenem smislu pri našem poslaniku, ki je takoj o vsem tem obvestil belgrajsko vlado, odkoder pa še ni dobil točnega odgovora. Medtem pa je nenadoma in tajno (inkognito) odpotoval v Francijo naš zunanji minister dr. Ninčič; po službenih poročilih v družinske svrhe, po drugih poročilih pa, da se pouči o vprašanju francosko-romunske zveze.

Grčija. Italija je kot prva izmed velikih držav priznala republiko. Verjetno je, da je storila to tudi raditega, ker je hotela s tem demonstrirati proti grški dinastiji, ki je v zvezi z romunsko kraljevsko rodovino. V zadnjem času sta priznali novo republiko tudi francoska in japonska vlada. Isti namerava v kratkem storiti tudi Belgija in druge države. Ker je novo republiko priznala tudi Francija, jo bo seveda tudi Romunija kljub rodbinski zvezi obeh dinastij. Grška vlada je proglasila ukaz o zaščiti republike, ki je stopil 23. aprila v veljavo. Ukaz določa kazni izgnanstva, združenega z zapleno premoženja za publikacije, dejanja ali besede, ki stremijo za tem, da bi grdilo državno oblast ali zmanjševale njen ugled ter skušale strmoglaviti republiko, ali pa da bi skušale oporekati veljavnost ljudskega glasovanja.

Rusija. Narodni komisar za vojno Trocki je po svojem prihodu iz južne Rusije, kjer se je zdravil, v Moskvo podal več za nimivih izjav o odnosajih sovjetske Rusije do različnih evropskih držav. Med drugimi je dejal: Ruska sovjetska zveza želi po doseženih gospodarskih in političnih uspehih, mir. Vedno je pripravljena sodelovati z drugimi državami za omejitev oboroževanja, za gospodarsko sodelovanje in za preprečitev vojne nevarnosti med rusko sovjetsko zvezo in drugimi državami, ki ni izključena spričo napadalnega imperializma nekaterih držav, ki je edini vzrok obstoju rdeče vojske. Glede odnosajev z Romunijo je Trocki izjavil, da Rusija Romunije ne namerava napasti. Rusija bo storila vse mogoče, da da Besarabiji brez enega samega strela možnost, da sama odloči o svoji usodi. Prekinitev rusko-romunskih pogajanj na Dunaju pomeni le, da sovjetska vlada noče potrditi romunskega banditskega čina. Glede odnosajev z Anglijo je Trocki izjavil, da ima pravico kritizirati politiko angleškega ministrskega predsednika

(Daleč zlezi na naslednji strani spodaj!)

SIROM · DOMOVINE

DRAGOMELJ.

V noči na veliko nedeljo je nekdo vlomil v hrambo pri Begelju in pokradel mnogo suhe mesnine, nekaj obleke itd.

ZUŽEMBERK.

Velikonočni ponedeljek je nenadno smrti izdihnil svojo blago dušo tajnik tukajšnjega Orla Drago Lavrič. Bog bodi plačnik njegovi ljubezni do vsega dobrega in tolažba težko obiskani družini.

ST. PETER PRI NOVEM MESTU.

Ne dopada nam, če je časopis v svojih dopisih preveč oseb. Pa vendar tudi mi to pot ne moremo drugače, kakor da s polnim imenom označimo osebo in njene nerednosti, to pa zato, da med drugim javno opozorimo pristojno oblast, da čuva javno pravno, kakor je to njena dolžnost. V naši župniji imamo človeka, ki ni domačin, marveč se je od drugod priženil le-sem. Rad bi igral v občini boljše vlogo. Je krčmar in član občinskega odbora. Samostojni se mu poverili to zadnjo čast, za kar pa so se bržčas že večkrat pokesali. Ta mož je Fraue Salehar iz Sevnega. Zadnjih par let je zagrešil kot gostilničar in kot privatna oseba že toliko nerednosti, da je imelo sodišče in glavarstvo ponovno z njim opraviti. Toda mož se ne da ugnati ne zlepa ne zgrda. Počenja grdobije, katerih tukaj ne moremo zapisati. Rečemo le: To so ostudnosti, ki ubijajo javno moralo in kličejo: »Oblast, kje si? Novo-mesko okrajno glavarstvo in domačo orožniško postajo opozarjamo samo na dva slučaja iz zadnjih dni. O prvem, ki se je vršil javno ob belem dnevu nekako sredi postnega časa pod vasjo Zdinjavas, vedo veliko nelepaga povedati prebivalci te vasi. Ne pripovedujejo radi Zdinjel o takratnih Saleharjevih grdobijah v podrobnostih, to pa radi povedo vsakemu, da so prašiči v njihovih svinjarih bolj dostojni, nego je bil Salehar to pet! Njegovo obnašanje je bilo tako gnusno, njegovo govorjenje tako bogokletno, da so ljudje res radovedni, bo li oblast kaj storila v zaščito javne pravosti in dostojnosti ali nič. — In ta človek ima gostilno, javno pristopno vsakomur! Radi obrtnih prestopkov mu je bila krčmarske koncesija že za tri mesece odvzeta. Pa komaj je začel izvrševati svojo obrt, že spet vse polno nerednosti! Pije se pri njej seveda vseprek čez policijsko uro, ne da bi imel za to dovoljenje. Naj blagovolijo orožniki ugotoviti, do kdaj v jutro je bila Saleharjeva gostilna odprta dne 3. marca t. l., in kaj je počenjal Salehar dne 19. marca t. l. v svoji gostilni tudi v času preko policijske ure. Pero so ustavi, ko bi imelo zapisati to svinjarijo. Dolžnost oblasti je, take podlosti najstrožje kaznovati, takemu človeku pa, kakor je Salehar, enkrat za vselej gostilničarsko in krčmarsko obrt odvzeti! V čast našim ljudem bodi povedano, da se ogibljuje Saleharjeve gostilne, kakor vrag križa. Saj pa mo-

ra imeti izredno zdrav želodec in do cela zadušen čut dostojnosti človek, ki nemoteno požira in prebavlja Saleharjeve ogabnosti. Škoda tistih par sevnjskih družin, ki za par navrženih kozarec vina posečajo imenovano gostilno! Pa še sevnjske žene se menda vse ne sramujejo Saleharjevih »žegnova«. — Zaradi bogokletstva je bil kaznovan od okrajnega glavarstva mlinar na Lešnelci, in sicer na denarno globo 480 K. — Članice izobraževalnega društva so vprizarile pred nedolгим časom dvakrat »Lurško pastirico«. Obča sodba je bila: igralke so izvršile svojo nalogo — izvrstno. Udeležba hvalevredna!

DAVCA.

Veseli velikonočni prazniki so žalostno končali. Na velikonočni ponedeljek od 9. do 10. ure zvečer je na Bičkovšu komaj streljaj od državne meje zgorel hlev in gospodarska hramba. Živino razven dveh telet so rešili. Davčarji so kot ponavadi pokazali, kaj premore davška požrtvovalnost in neumornost. Vkljub veliki oddaljenosti je vse prihitelo pomagat. Posebno se je odlikoval oddelek tukajšnje finančne kontrole. Vsi do zadnjega moža so rekevali, kar se je rešiti dalo. Pogorelec je bil zavarovan za majhne kraje. Kako je nastal požar, se ne ve.

Koga prosi eiganka?

Najvarneje nalagate denar v pupilarno varnem zavodu

Hranilnici kmečkih občin v Ljubljani,

Dunajska cesta 32. (Hiša Zadrugne Zveze).

Imaš ti solne pege, zajedavce, nabore, ogerce?

Uporabljalj Elza obrazno pomado!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roke?

Uporabljalj Elza obrazno pomado!

Ali so ti roke in obraz občutljivi v zimi in vetru?

Uporabljalj Elza liližno-mlečno milo!

Ali želiš imeti kožo belo, mehko, čisto in zdravo?

Uporabljalj Elza liližno-mlečno milo!

Ali se tožiš na izpadanju las, prhuta in osivelosti?

Uporabljalj Elza pomado za rast las!

Ali želiš bujne mehke in lepe lase?

Uporabljalj Elza pomado za rast las!

Ali hočeš biti in ostali lep? Ali hočeš biti povsod rad viden? Ali hočeš, da te veseli tvoja slika v zrcalu? Poskusi prave Fellerjeve ELZA-preparate in kmalu boš rekel tudi ti kakor vsi:

To je ono pravo!

Išči v vseh poslovnica samo prave ELZA-preparate od lekarnarja Feller. Če naročiš naravnost, te stane s pakovanjem in poštnino — če se pošlje denar naprej ali po povzetju —:

2 vel. porcel. lončka Elza obrazne pomade 25 Din
2 vel. porcel. lončka Elza pomade za rast las 25 Din
4 velik. kos Elza liližnega mlečnega mila 40 Din

Različno: Liližno mleko 10 Din; brkomaz 4 dinarje; najfinejši Hega-puder Dr. Klugerja v vel. originalnih škatljah 25 din; najfinejši zobni prašek »Hega« v patent-dozah 15 din; puder za dame v vrečkah 4 dinarje; zobni prašek v škatljah 4 Din, v vrečkah po 3 din; sachet (dišava) za perilo 4 dinarje; šampon za lase 2.50 din; rumenilo za obraz 12 pisamov 20 din; najfinejša parfeme od 20 din dalje; cvet za lase 25 din; Elza-katranovo milo 6 din. — Za različne predmete se pakovanja in poštnina računa posebej.

Na te cene se računa še 10 odst. doplačila. — Naročilna pisma je adresirati na: EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA Elzatrč 16, Hrvatsko

U. Zdaj z dimnikarjem se sestala, ga z milom »Zlatorog« oprala.

Nevoljen on nad to masažo poklical na pomoč je stražo. (Nadaljevanje sledi.)

Mac Donald, ki s svoje strani tudi kritizira politiko sovjetske Rusije. Politično navskrižje pa nikakor ne sme ovirati rusko sovjetsko zvezo in Anglijo, da bi ne razpletli v obojestransko korist široko mrežo gospodarskih vezi. Predsednik ruske delegacije v Londonu pa je ob neki važni priliki pri tekočih gospodarskih pogajanjih dejal: Preureditev Evrope je mogoča samo na podlagi volje narodov in na podlagi neodvisnosti vseh narodov. Zato je sovjetska vlada odločno za revizijo vseh mej po načelih narodne pripadnosti in za ljudsko glasanje.

Boj rjavemu hrošču!

Ni večjega škodljivca, ki povzroča neizmerno škodo našemu kmetovalcu, kakor je rjavi hrošč. Enako škodljiv je, ko živi kot črv v zemlji in izpodjeda par let korenine žitu in travi ter uničuje poljske in travniške pridelke, in potem, ko pribrenči na dan kot hrošč ter žre in uničuje drevje ter rastlinstvo sploh. Zatiranje in uničevanje hrošča je torej velikanskega pomena za našo kulturo. Kajti na tisoče in tisoče jajčec, ki jih zaleže hroščeva samica v zemljo, zaplodi zopet na tisoče in tisoče črvov, in iz teh privre po štirih letih zopet na tisoče in tisoče hroščev na dan, tako da je postala neumljivost hroščev že prislovična.

Letošnje leto je zopet takozvano hroščevo leto. Zato je nujno potrebno, da se uvede organiziran boj proti temu sovražniku našega polja, travnikov, rastlinstva.

Temu boju naj načelujejo naše občine. Vsa županstva so poklicana, da zbero in porabijo vse sile za pokončevanje tega škodljivca. Sodelovati pri tem boju pa je poklicana zlasti tudi šola in šolska mladina, a nič manj vsak posameznik po svojih močeh.

Kakor prejšnja leta deželni odbor, tako je razposlal letos oddelek za kmetijstvo v Ljubljani okrajnim glavarstvom okrožnico z dne 17. marca št. 5646, v kateri naroča županstvom, da naj vse potrebno ukrepejo za pokončevanje hroščev. Tudi je nakazal oddelek za kmetijstvo nekaterim okrajnim glavarstvom denarne prispevke od 500 do 2000 Din, ki naj se porabijo kot nagrada šolski mladini za nabiranje hroščev. (Vsa okrajna glavarstva ne bodo prizadeta, ker hrošč, kakor znano, ne nastopa povsod hkrati.) — Žalibog niso državni prispevki taki, da bi bilo mogoče z njimi izdati priti občinam na pomoč.

Zato naj občine same iz lastnih sredstev dovolijo kolikor mogoče visoke prispevke, saj so za to ne le opravičene, ampak naravnost dolžne v korist občanov v javni blagor.

Ker pa se ne more zahtevati od županov, da sami in osebno vodijo pokončevanje hrošča, jim daje § 52 občinskega reda (za bivšo Kranjsko) možnost in pravico, da določijo po sklepu občinskih odborov za posamezne vasi posebne može, ki morajo potem v županovem imenu voditi in nadzorovati pokončevalno akcijo. Kako naj se to izvršuje, daje, podrobna navodila prej omenjena okrožnica oddelka za kmetijstvo, popred pa zadnja okrožnica bivšega deželnega odbora kranjskega, ki jo je izdal dne 17. aprila 1918 št. 4633. (Glej tudi »Kmetovalca« od 15. aprila t. l.) Pripomnjeno bodi še, da dobe te dni tudi šolska vodstva od prosvetnega oddelka v Ljubljani navodila in odredbe, po katerih naj sodeluje pri pokončevanju hrošča učiteljstvo s šolsko mladino.

Vsej javnosti pa bodi priporočeno, da sodeluje pri zatiranju tega škodljivca, ker trpi od škode, ki jo prizadeva kmetu, poljedelcu, sadjarju, ne le ta samo, temveč vsa javnost. Zato tudi naj se vsak posameznik pokori odredbam, ki jih bodo izdajala županstva ondi, kjer se bo pojavil rjavi hrošč.

Končno bodi še omenjeno, da je imela tudi stara Srbija in še precej ostra določila v še veljavnem zakonu za zatiranje hrošča z dokaj občutnimi globami za občinske funkcionarje, ki bi ne izpolnjevali svojih dolžnosti. No, našim županom teh groženj ni treba, saj sami vedo dobro, kaj jim velevala javna dobrobit. F. K-n.

Krvava uš.

Skoro povsod, kjer rasto jablane, se pojavlja neki škodljivec, ki ga ni težko opaziti, ako le količkaj odpremo oči. Po deblu, po vejah in vejicah, pa tudi po najmlajšem istoletnem prirastku, zlasti po ranah, ki se celijo, vidimo belemu bombažu (bati) podobne kosmiče. Ako potegnemo trdo po takem kosmiču s prstom, imamo na njem rdeč madež kakor bi bil krvav. In če natančno pregledamo te bele kosmiče ter jih s kakšnim klinčkom razbrskamo, vidimo, da so to večje ali manjše naselbine majhnih ušic, ki so vse skupaj prevlečene in pokrite s tisto belo bato. Stisnemo li posamezno uš, se pocedi iz nje rdeč sok — od tod ime krvava uš. Ko bi s povečalnim steklom opazovali posamezno uš, bi se prepričali, da ima vsaka svoj rilček zaboden v kožo, ki je baš tam najnežnejša in najbolj občutljiva, kjer se celijo rane in baš tje priteka največ prebavljene drevesne hrane (muzge).

Krvava uš se prilično tako razmnožuje kakor listne uši. Iz ene same samice se namnoži v enem poletju zarod, ki šteje milijone. Zimo prebije v jajčecih, pa tudi posamezne samice dočakajo druge pomladi po raznih skrvilističih, zlasti v zemlji na koreninah.

Škoda, ki jo dela krvava uš na jablanah, je velika, ker povziva drevesno muzgo in s tem slabi celo drevo. Na mestih, kjer izsesava sok, se naredijo obrunki in bule, rane se težko celijo in lahko delo imajo potem razni drugi škodljivci in bolezni. Od krvave uši izdelane mladike se spaciijo popolnoma, ker je uničeno brstje; navadno tako okvarjene mladike čez zimo pozebejo.

Krvave uši ni težko zatreti, ako se je lotimo v pravem času in ne čakamo, da bi bilo belo vse drevo. Ko se neovirano razpase, je pa delo pač jako mučno in zamudno. Mrčes se namreč zarije v razne kotanje in skrite luknjice, kjer ga ne dosežemo izlepa. Ako zgrešimo le eno samico, brž jih je zopet na tisoče. Najuspešneje jih preženemo na ta način, da gnezda ali naselbine na ostro prevlečemo ali odrgnemo s pomočjo trdega čopiča s kako jedko tekočino. Za silo opravimo z močno tobakovo vodo. Boljša je 20 odstotna raztopina arborina (na 1 kg 5 litrov vode). Dobro se spopada tudi petrolej, toda ne sam, ampak v živo pomešan z milom (žajfo) in vodo. To je tako imenovana petrolejeva emnezija, ki jo napravimo prav lahko doma. Dobrih 6 dkg mazavega mila raztopimo v četrt litru vroče vode. Tej raztopini prilijemo 1 kg petroleja. Potem pa zmes

v plitvi posodi z brezovo šibico prav temeljito stepemo, da se speni kakor smetana. Nazadnje prilijemo še četrt litra vrele vode, še enkrat dobro premešamo in tekočino spravimo v steklenico. Ko hočemo tako pripravljeno zmes rabiti, vzamemo na pol litra emulzije 10 do 15 litrov vode in prav do bro zmešamo. S to tekočino tudi lahko škropimo, ako ne moremo blizu s čopičem.

Čim mlajše je drevo, tem bolj nevarna mu je krvava uš. Zato je zlasti pri mlajšem drevju paziti, da se takoj zatre, čim se po kaže. Vse jabolčne sorte pa niso enako dovzetne za krvavo uš. Zlata parmena n. pr. mora biti posebna slaščica, ker jo poljšče najprej in jo ugonablja najhuje. Tudi divjake imajo rajši nego žlahtna debela. V drevesnici je krvava uš prava nesreča. Ako se je razpasla po mladem naraščaju, ne bomo vzgojili lepega drevja.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja 29. aprila: lira 3.55 Din, dolar (denar) 79 Din, dolar (ček) 80 Din, francoski frank 5.10 Din, švicarski frank 14.25 Din, čehoslovaška krona 2.35 Din, funt sterling 350 Din, 10.000 avstrijskih kron 11.40 Din.

CENE.

g Cene sirovim kožam so popustile, posebno občutno telečjim. Le cene kožam drobnice so čvrste: Stanejo: razne kože, lahke in srednje 17 do 18 Din, težke (za komad) 19 do 20 Din, telečje 32 do 35 Din, ovčje 30 do 32 Din za kg, jarčje 60 do 65, jagnječje 45 do 50 Din komad. — Cene izdelanim kožam so v tovarnah v zadnjem času popustile, radi česar je promet postal nekoliko živahnejši.

g Gospodarska zveza notira sleden cene: Semena: Domača detelja, črna, plombirana po 26 Din. Lucerna ali nemška detelja, plombirana po 24 Din. Rdeča detelja ali inkarnatka po 20 Din. Semenska pesa »Eckendorfer« rumena po 26 Din. Semenska pesa »Mamuth« rdeča po 22 Din. Italijanska ljujlika po 24 Din. Angleška ljujlika po 22 Din. Nemška ljujlika po 14 Din. Grahora po 5 Din. — Gnojila: Superfosfat rudninski 16 odst. po 120 Din. Superfosfat kostni 18/20 odst. po 190 Din. Razklejena, bela kostna moka po 210 Din. Tomaževa žlindra 18/19 odst. po 170 Din. Kaljeva sol 40/42 odst. 150 Din. Kajnit 12/14 odst. po 150 Din. — Krmila: Klajno aprno po Din 4.50, pri manjšem odjemu 6 Din. — Vinogradniške in kmetijske potrebščine: Gumijeve cevi kg 160 Din. Modra galica 98/99 odst. po Din 9.50. Žveplo, dvojno rafinirano po Din 3.75. Trierji (čistilniki) znamke MIA po 2900 Din, Trierji (čistilniki) znamke MIB po 2800 Din. Mlatilnice na ročni in gepeljni pogon po 4000 Din. Mlatilnice na gepeljni pogon s siti in tresali po 6900 Din. Gepelji na 36 obratov po 4500 Din, na 24 obratov po 4000 Din. — Poleg tega so na razpolago vsakovrstni poljedelski stroji: čistilniki (pajtelni), plugi, travniške in poljske brane, koše in brusi, vodne žage, brzoparilniki, kovani žebliji, gnojnične sesalke, cevi, tehtnice, separatorji za mleko, zidarske žlice in kladiva, lopate za štihat, vodne sesalke, ko-

silnice, kline za slamoreznice in kosilnice itd. itd.

ZIVINA.

g Cene živini. Zagreb, dne 23. aprila: Današnje cene za kilodram žive teže: voli domači I. vrste 15 do 15.75 Din, II. vrste 13 do 14.50 Din, III. vrste 10 do 12.50, bosanski I. vrste 13 do 14 Din, II. vrste 12 do 13 Din, III. vrste 10 do 11 Din, junice domače I. vrste 13.50 do 14.50 Din, II. vrste 13 do 14 Din, bosanske 12 do 12.50 Din, junci domači I. vrste 15 do 15.50, II. vrste 13 do 14 Din, bosanski 11 do 13 Din, krave domače I. vrste 13 do 14 Din, II. vrste 11.25 do 12.50 Din, III. vrste 10 do 11 Din, teleta 13 do 15 Din, svinje nepitane 19 do 22 Din, prasci do 1 leta 20 do 23 Din, a preko 1 leto 18 do 20 Din. Krma: neprešano seno 100 do 150 Din, slabše 80 do 100, slama 75 do 100 Din za 100 kg. — Maribor, dne 25. aprila. Na današnji svinjski sejm so prignali 252 svinj, 2 kozi in 1 ovco. Povprečne cene: prasci 5 do 7 tednov stari komad 175 do 225 Din, 7 do 9 tednov komad 250 do 400 Din, 3 do 4 mesece 525 do 700 Din, 5 do 7 mesecev 800 do 950 Din, 8 do 10 mesecev 1075 do 1175 Din, 1 leto 1400 do 1600 Din. Meso: kg žive teže 17.50 do 18.75, mrtve 23.75 do 25 Din. Prodalo se je 184 komadov. Kupčija je bila dobra.

PROMET.

g Nov most preko Drave. Po dolgotrajnem prizadevanju lokalnih faktorjev se je dne 24. aprila končno vršil v navzočnosti g. velikega župana mariborske oblasti ogled mesta za zgradbo novega mostu preko Drave ob obstoječi okrajni cesti Selnica—Ruše. Po izvedenem mnenju ni za zgradbo tega načrta nikakih tehničnih ovir, ker je zemlja zelo prikladna. Po dovršenem ogledu so se zbrali mnogoštevilni zastopniki prizadetih občin Selnica, Janževa gora, Boč, Slemen v gostilni Mesarič na zborovanje, tekom katerega je bil soglasno izvoljen poleg že obstoječega odbora za zgradbo mostu Selnica—Ruše še 9 članski akcijski odbor, ki je prevzel nalogo voditi in izvrševati vse potrebne priprave za izvedbo tega načrta.

DAVKI.

g Carinski dohodki. V prvi desetini aprila 1924 so znašali carinski dohodki 53 milijonov 932.801 Din. Posamezne carinarnice so dale sledeče vsote: Ljubljana 4 milijone 232.705 Din, Maribor 2.812.075 Din, Celje 1.039.790 Din, Jesenice 754.806 Din, Rakek 659.244 Din, Gornja Radgona 168 tisoč 509 Din.

ZADRUŽNISTVO.

g Gibanje zadružništva v Sloveniji po vojni. »Narodni gospodar« v Ljubljani objavlja v 4. številki zanimivo statistiko o gibanju zadružništva v Slovenijo v l. 1919/1923. V tej dobi se je ustanovilo 34 kreditnih, 138 konzumnih, 2 mlekarne, 2 živinorejske, 9 pašniških, 25 elektrostrojnih, 52 obrtnih, 21 stavbinskih in 31 raznih zadruget, skupaj 314. V istem času je stopilo v likvidacijo 24 kreditnih, 37 konzumnih, 10 mlekarstvih, 23 živinorejskih, 2 strojne, 8 obrtne, 5 stavbenih in 13 raznih zadrug, (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

GOSPODINJA

TROBENTICE IN VIJOLICE.

Pomlad je odprla svojo lekarno, glasno te kliče: »Pridi in pomagaj si!« Vabi te trobentica, veselje otrok. V mestu in na kmetih jo imajo pomladne dni na mizi za lepoto, ko uvene, jo vržejo v smeti. Bila je pa v starih časih zelo čislana zdravilka, posebno gorčka trobentica ali jeglič je slovel kot lek za udnico in njegova korenina je bila pri mnogih zeliščnih sestavah starih lekarnarjev. Nabirajmo in sušimo jo zopet to rumeno prijateljico otrok. Posledice zimskih prehladov se kažejo rade na pomlad: bolečine v udi, kašelj, nemirna kri.

Cvetje posuši med popirjem, opari z osminko litra kropa in pusti, da postoji. Tak čaj z medom ali mlekom je izborna pijača, boljši kakor vsak ruski in raste ti pred hišo. Na boleče ude naveži stolčnega listja in cvetja. Na sladkorju kuhan cvet pokrepi srce, kuhana korenina odganja kamne iz ledvic in mehurja.

Listje da zdravo solato in spinačo. Cvet in korenina sta dišava za mesno juho in druge jedi, v preteklem stoletju so jo rabili namesto korenčka (ingver). Korenino spravljaj, ko neha trobentica cveteti. Poleti izgubi svoj duh.

Dehteča vijolice je v drugem predalčku pomladne lekarne. Tudi ona kliče: Častite me po mojih zaslugah, kakor so me častile vaše babice, saj sem še ista vijolice. Kaj nosite žene denar za praške, kadar vas boli glava? Kaj nisem pomagala jaz že tolikim z glavo. Vsa sem zdravilna, zato je tako sladek moj vonj.

Za zastarel prehlad, zažlemana pljuča, vročino vsled bolezni, bolečo glavo, za bezgavke pri otrocih je dober vijolični čaj. — Posuši cvetje in listje in opari z četrt litra kropa. Otrokom primešaj malo mleka in dajaj večkrat po dve žlici, odrasli lahko izpije po dve majhni porčiji na dan. Na bolno glavo devaj tudi obkladke zelene listja ali v vijoličin kis namočen robec. Za oslovski kašelj dajaj otrokom čaja in maži jih po vratu z oljem, v katerem so bile namočene vijolice. Tako olje pomaži po mehurju, kadar peče voda. Posebna pomoč za oslovski kašelj pa je vijolična mezga. Opari par pesti cvetja v porcelanasti poso-

skupaj 122, izbrisalo pa se je 12 kreditnih, 30 konzumnih, 7 mlekarstvih, 25 živinorejskih, 3 strojne, 6 obrtnih, 5 stavbenih in 13 raznih zadrug.

RAZNO.

g Vinska trta je pri nas kakor tudi v inozemstvu vsled hude zime marsikje pozebla. Posebno tožijo češkoslovaški, mažarski in avstrijski vinogradniki. V naši državi je zima napravila največ škode v Sloveniji. Vinska tržišča počivajo skoro popolnoma. Podoben položaj je tudi na zunanjih trgih, kjer istotako tožijo o vinski krizi. Cene so pri nas nespremenjene. Ne izvažajo se skoro nič.

di, ko je stalo pol ure, iztisni cvetje, zavri vodo in opari z njo novo cvetje. Tako naredi štirikrat. Potem vzemi na pol litra oparka četrt kile kandisa ali pol kg navadnega sladkorja in kuhaj, dokler se ne zgosti nekoliko. Pomaga tudi jetičnim in vročničnim in se jemlje lahko večkrat na dan po žlički.

Korenino prevri za čaj. Čisti kri in žene navzdol. Bolj močan čaj pa vzdigne navzgor, torej samo, kolikor primeš s konci treh prstov na četrt litra. Korenino spravi, kadar je minulo cvetenje. Pasja in vrtna polna vijolice nimata zdravilne moči.

Trobentičin čaj se pije lahko vsak dan, vijoličin samo v potrebi bolezni.

KUHINJA.

Jajčni tički s šunko. Zmešaj v lončku eno jajce, ga osoli in vlij v široko, plitvo ponev, v kateri si raztopila pol žlice masti ter ga cvri, da se najprej na eni in potem, ko si ga obrnila, še po drugi strani potresi z drobno zrezanim, kuhanim svinjskim mesom (eno žlico), zvij kakor štruklje in še gorkega postavi na mizo, samega ali s salato.

Mrzla drobnjakova polivka. Skuhaj dve jajci v trdo, olupljaj jih in prav drobno sesekljaj, zrezane deni v skledo in jim primešaj pol v vodi namočene in ožete žemlje, polno žlico drobno zrezanega drobnjaka, par žlic olja in kisa ter nekoliko soli. Vse dobro premešaj ter postavi kot prikuho na mizo.

Kje je čuvaj?

IZOBRAZBI

Pogled v življenje

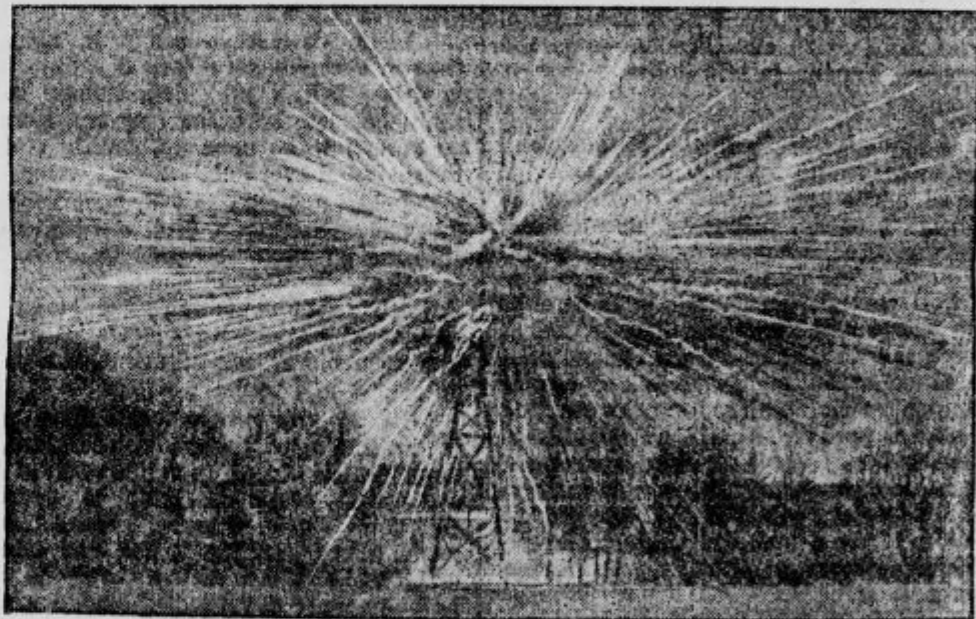
pravoslavne, protestantovske in katoliške cerkve.

O pravoslavni cerkvi piše njen duhovnik V. T. Arsič v listu »Hriščanski život« sledeče: »Naše cerkveno versko življenje je brez orientacije, polno zmešnjav in zmot in negotovega iskanja. Sadovi tega razsula se kažejo vsepovsod. Vodijo do nereda, ki postaja v cerkvi od dne do dne vedno večji... Vsakdo tudi ve, da je moč cerkvene oblasti popolnoma prenehala in da nima nikakega vpliva na narodovo življenje. In kar je še več, je to, da si ta vpliv od dne do dne vedno le še bolj zmanjšuje... Naše cerkve so prazne. Izpolnjevanje cerkvenih obveznosti in dolžnosti je popolnoma zastalo. Pač so še nekateri, ki se še držijo cerkve po vnanje, toda ne vsled evangelijskih nauk, ampak edinole vsled starokopitnih navad. Cerkev naša ne stoji več na evangelijski neomajni skali, ampak na trhljih nogah, tako da se je bati, da jo vihar sedanjih tudi njej sovražnih sil odnese.« To sliko nam najboljši poznavatelj pravoslavne cerkve dr. Grivec izpopolnjuje sledeče: »Verske zmote se širijo celo v vodilnih cerkvenih krogih. Redovništvo je propadlo. Srbski moški samostani so skoraj popolnoma prazni; na en samostan prideta komaj po dva menihi. Žensko redovništvo je (razen v Macedoniji) popolnoma izumrlo. Srbski cerkveni listi v boju za drugo ženitev duhovnikov (vdovcev) večkrat ponavljajo trditev, da je devišstvo nemogoče. Zakramenti se ne delijo redno. Vera je izgubila vpliv na javno življenje, cerkev je zašla v sužensko odvisnost od države, postala je versko in socialno neplodna; v mnogih slučajih se dovoljuje razpoka. Pri Bolgarih in Grkih je v marsikaterem oziru še slabše.«

Tako pri pravoslavni kristjanih. Nič bolje ni med protestanti, kar nam pričajo sledeči podatki iz Amerike: Na božični praznik lanskega leta je n. pr. protestantovski upravitelj cerkve sv. Marka v Newyorku pripeljal v svojo cerkev šest golonogih plesalk, da so s svojimi plesi privabile »vernike« in vernike v cerkev, ki bi sicer ostala tudi na božič prazna. — Drugod so spremeniili cerkve, ki jih ljudje več ne obiskujejo, v dvorane, v katerih predavajo tudi neduhovniki, o čemer pač hočejo. — Še drugod so vpeljali v cerkve kino in z njim proizvajajo predstave, ki niso niti od daleč v zvezi z versko mislijo in verskim življenjem. — V mestu Brooklyn pa je nedavno izjavil protestantovski župnik dr. Klarke sledeče: »Prepričal sem se, da je sveto pismo polno zmot in prevar. Jaz ne verujem ne v deviško rojstvo Kristusovo, ne v Njegove čudeže, ne v Njegovo odrešenje in ne v Njegovo vstajenje.« In tej izjavi svojega župnika so vsi navzoči ploskali.

Tako torej pri pravoslavni in protestantih. Kako pa med katoličani? Sami zase sami vemo; sodbo o splošnem položaju

v naši cerkvi pa povzemimo izpod peresa protestantovskega profesorja Hromatka, ki jo je nedavno v praškem listu: »Kostniške listy« zapisal sledeče: »Vprav sedaj, ko izgublja pravoslavni vzhod ves svoj pomen, se dviga katoliški zapad k novemu zmago-slavnemu pohodu. Sanje papežev o svetovni duhovni oblasti se čudovito bližajo svoji uresničitvi. Papeški prestol zasedajo možje velikih zmožnosti, izrednega poguma in čudovite izobrazbe. Pobožno življenje med verniki budijo in gojijo na novo ustanovljeni cerkveni redovi. Doba je prišla, v kateri živijo sveti možje, ki znajo zatajiti samega sebe, ki znajo premagovati svoje čute in strasti, ki se znajo tudi spretno bojevati napram upornim, brezbržnim, lenim nasprotnikom. Katoliška bogoslovna znanost dosega v polni meri svoj namen; razumu kaže vzvišene resnice razodetja, kaže mu nepremag-

Bodoča vojska: Razlet 14 kg težke zažigalne granate, katere žareči drobci vse zažgo, kamor padejo.

ljivo doslednost krščanske vere, in v čudovitem redu družni nadnaravne resnice z onimi, ki nam jih odkriva razum, red milosti z onim, ki je v naravi, božje kraljestvo v skladu s človeškimi naredbami. Ni je dobe v zgodovini, niti ne v srednjem veku, ko bi bili verski ideali dosegli tolik pomen, toliko notranjo in večno moč kot jo dosegajo današnje dni v katoliški cerkvi.«

Po načrtu proti veri.

»Udari pastirja in razkropile se bodo ovce.« Po tem svetopisemskem stavku se natančno ravna najzagrizenejši ljubljanski (slovenski ga ne moremo več imenovati, odkar je prodal Slovence velesrbom) svobodomislec dr. Žerjav. Tako dosledno in strastno še ni sovražil kranjski liberallec

vere, kot jo dr. Žerjav. Zato kuje noč in dan načrte, kako izpodkopati versko mišljenje in življenje med ljudstvom in tako ljudi tudi duševno zaslužniti svobodomiselnemu kapitalu. Poleg sokolstva, s katerim hoče mladino napolniti z brezverstvom, obrača zlasti veliko pozornost duhovnikom, katere hoče na vsak način spraviti tako ob ugled, da bo slehern njihov nauk, opomin, pouk itd. v cerkvi in izven cerkve brez vpliva in brez vtisa. Kakor je ob Kristusovem času satan dobro slutil, da je Kristus njegov najnevarnejši nasprotnik, tako dr. Žerjav v svoji brezverski strasti bolj čuti kot ve, da je duhovnik kot zastopnik in oznanjevalec Kristusovih nauk najmočnejša opora poštenosti in npravnosti v ljudstvu ter največja ovira brezverstvu. Zato se je vsa besnost Žerjavovega časopisja, zlasti »Domovina«, obrnila proti duhovnikom. Zakaj liberallec Žerjav se pravilno zaveda: kjer duhovnikova beseda ni več ne velja, tam ima brezverstvo in svobodomiselstvo odprto pot. In tako teden za tednom vidite v »Domovini«: na vsaki strani napada duhovnike, jih zasramuje, ob-

rekuje, blati ter na vse načine jemlje ugled. Velike dobrote, ki so jih izkazali slovenskemu ljudstvu in jih še izkazujejo, taji, zmanjšuje ali jih slika kot zlo; surovost, pijančevanje in nenravnost med ljudmi, ki jo največ sokolstvo širi med mladino s celonočnimi plesi in popivanjem, česar se udeležujejo semintja celo šolski otroci, pa mečejo na rovaš duhovnikom. Greh, ki ga semintja zagreši slab duhovnik, povečajo in vpijejo: taki so vsi, bojte se jih!

Primeri: v velikonočni številki obrekuje »Domovina« duhovnike, češ da s hranilnicami in konsumi spravljajo ljudi na boben. Resnica pa je, da so hranilnice in posojilnice, ki so jih ustanovili in jih vodijo ponajveč duhovniki, tisoče in tisoče ljudi obvarovale, da jih niso svoj čas liberalni birtje in oderuhli spravili na boben. Dokler ni bilo teh farovških hranil-

nic, je vedno pel boben na deželi in bili so nanj večinoma sami liberalci, potem pa je bilo liberalnega oderuštva konec. In danes? Danes bi liberalne banke prav tako kot na Hrvatskem našega malega človeka pri posojilih z obrestmi slekli do nagega, pa ne morejo, ker imajo mali ljudje v farovških hranilnicah in posojilnicah potrebno pomoč. Danes bi že šlo na stotine kmetov in obrtniških domov v žrelo liberalnih svobodomiselnih bank, ki plačujejo »Domovino«, ko bi ne bilo farovške politike s hranilnicami in posojilnicami. Na stotine milijonov kron je s hranilnicami in posojilnicami slovenski beraški duhoven slovenskemu človeku že rešil premoženja, dočim ga je dr. Žerjavov centralizem na stotine milijonov ugrabil. In dočim slovenskemu duhovniku gleda luknja skozi komolec, čeprav gredo milijoni ljudskega premoženja skozi njegove roke, pa dr. Žerjavovi bankirji sede na lastnih milijonih ter pijejo in polivajo šampanjca v ljubljanskem

nost je bila še vedno velike važnosti, glavna stvar pa je bila obilno in dobro topništvo. Proti koncu vojske pa so znatno vplivali na izid bitke tudi letala in strupeni plini.

V bodoči vojski pa se zdi, da bo številnost moštva čisto nebitvenega pomena. Države tekmujejo, katera bo zgradila močnejše zračno brodovje, ki bo lahko poneslo čez sovražno črto v zaledje smrt in razdejanje. Iz tega se vidi, da bodo armade, ki bi držale fronto, odveč, ker zračno brodovje lahko vsak hip preleti vse armade in gre naravnost v središče sovražne dežele. Iz zraka bodo metali zažigalne bombe, ki bodo sipale ogenj po več stotin metrov naokrog in bo tako lahko vse zaledje objel požar, ki bo uničil vse vojne priprave. Iz zraka bodo tudi metali granate s tako strupenimi plini, da nobeno bitje daleč na okrog ne bo moglo ostati pri življenju in ne bo mogla vdihavanja nobena maska zoper plin preprečiti.

bo sovražnik imel močnejšo električno fronto in zmožno za večje daljave kot je nasprotna.

Iz vsega pa se vidi, kako narodi, ki so brez Boga in brez vesti, kljub vsemu ogromnemu zunanjemu napredku vedno bolj divji postajajo in mislijo samo na to, kako bi sovražnika hitreje in temeljiteje spravili z zemeljskega površja.

»VRTEC« in »ANGELČEK«.

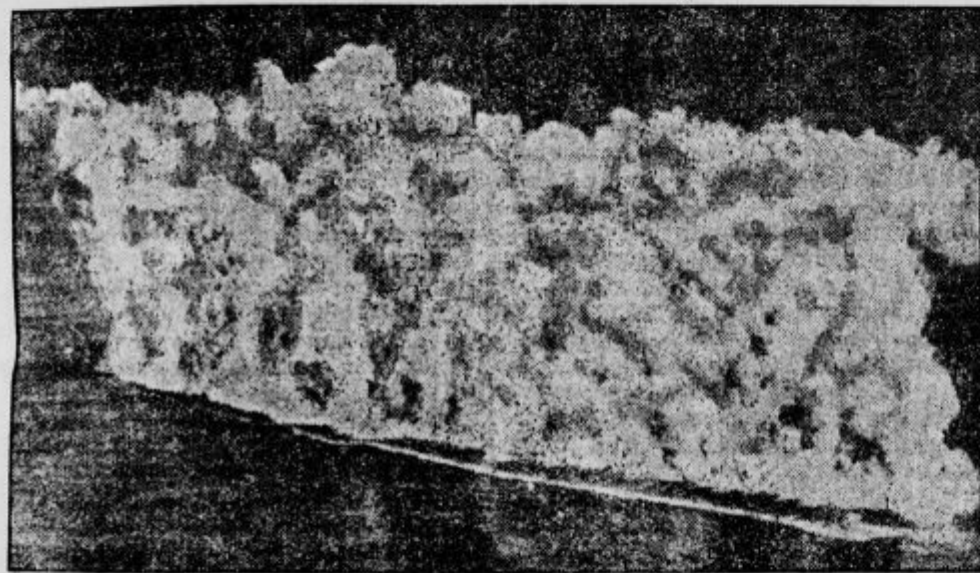
Izšla je števil. 5—6 z zelo zanimivo vsebino in lepimi slikami. Oba lista toplo priporočamo staršem in vzgojiteljem, da ju naroče šolski mladini. Dobita se tudi še številki 1—2 in 3—4. Upravištvu »Vrtca« je v Ljubljani, Sv. Petra cesta 80. »Vrtca« z »Angelčkom« stane 15 Din, »Angelček« sam 5 Din na leto.

»VIGRED«.

Izšla je 5. števil. za majnik. Lepa je, lepa kot vse dosedanje, pa vendar še lepša. Vidi se ji, da je računala s tem, da jo bodo čislane naročnice brale v maju, v mesecu cvetja in šmarnične pobožnosti. Šmarnične misli sta izrekla Marija Kmetova in p. Roman. Za ljubezen do cvetja nas pridobivata Rezika Čaterjeva in vrtnar Cvetkovič. G. Opazovalec izdaja nov kos Javne tajnosti, zelo zanimivo. Krištof Kolumb popisuje prav mikavno svoje potovanje in odkritje Nove Amerike ali Gospodinjskega tečaja. To se bo še nadaljevalo. Tudi povest Za kruhom zmeraj bolj vleče. Ljudmila Lederhasova kaže v Juditi vzor žene. Ljubko pesem Deklice rajajo je navrgel Škender. — V drobnem tisku bo zlasti zanimala Anketa o »Vigredi«. Cela vrsta sodb o tem dekliskem listu in želja na njegov naslov. Vprašanja iz življenja obravnavajo to pot negovanje lilije in otroško lažnivost. Dopisi sestram se množe. Gospa Selma bo kmalu v zadregi za prostor, tako jo oblegajo njene hčerke; saj to so res pomenki od srca do srca. Vzorci za ročna dela so zopet tako lepi in zraven tako domači, da si bo vsaka zaželela take ljubkosti blizu sebe. — Dekle, še je čas, da si naročiš »Vigred«. Verjemi, žal ti ne bo! Stane s ponatisom iz 1. in 2. števil. za vse leto 20 Din. Naroča se pri upravi, Ljubljana, Ljudski dom.

ZGODOVINSKE ANEKDOTE.

V oddelku »Od včeraj in danes« smo brali večkrat zanimive, poučne in obenem zabavne dogodbe. Gotovo se je marsikomu naših bravcev in bravk ta ali ona dogodbica dopadla. Kdor si hoče omisliti celo tako zbirko, mu najtopleje priporočamo: 2. zvezek Zgodovinskih anekdot, kjer jih je zbranih nad 300. Zlasti za predavatelje so take anekdote neobhodno potrebne, pomagajo mu v vsakem slučaju, rešijo ga iz vsake zadrege, razširijo njegovo obzorje. Anekdote pa razširijo obzorje tudi vsakomur drugemu; veliki zgodovinar Plutarh pravi, da anekdota ob pravem času in pravem mestu povedana, navadno več koristi kakor celi govori, in da se iz nje več naučimo, kakor iz debelih zvezkov zgodovine. Zato še enkrat vsakomur nasvetujemo, naj si to izborna zbirko nabavi. Cena je 16 Din, naroči se po navadni dopisnici v vsaki knjigarni.

Bodoča vojska: 200 metrov visoko megla, ki jo naredi »meglena granata« tekom ene minute v širini poldruga kilometra.

baru. To pa lahko delajo, ker niso niti enega koraka zastoj naredili za slovensko ljudstvo.

Tako je in prav nič drugače. Isto je s konsumi. Liberalni trgovci bi cene navili, da bi se ljudje za glavo grabili, tako pa jim konsumi sproti zmešajo oderuške cene. Res je, da je v začetku marskateri konsum zletel v zrak, toda ne zato, ker je bil duhovnik zraven, ampak zato, ker so bili, drugiči tak ljudje zraven, ki so bili po liberalno ustrojeni ter so čisto po liberalno mislili, da je konsum molzna krava, ki jo je treba do zadnjega izmlesti, potem pa jo pobiti.

Bodoča vojska.

Nove iznajdbe o katerih javljajo iz vseh strani sveta, so tako čudovite, da bodo način prihodnjih vojska popolnoma izpremenile. V starih časih je bila zmaga bistveno odvisna od številnosti in hrabrosti armad, ki so se od blizu med seboj spoprijele in odločile uspeh. V svetovni vojski je hrabrost prišla le malo upoštev, števil-

Seveda skušajo proti tej nevarnosti zračnih brodovij najti sredstva. Tako n. pr. so iznašli priprave, s katerimi se lahko velika pokrajina pokrije v neprodarno meglo. Tako se bodo lahko cela mesta skrila pred nevarnimi letali, tudi ladje na morju se bodo lahko proti nevarnostim, ki jim prete z zemlje, skrila v megli, ki jo bodo lahko takoj napravila.

Vsa zračna brodovja z vsemi svojimi zažigalnimi in strupenimi bombami in meglami pa bodo vržena med staro šaro, če izpopolnijo poskuse, ki jih delajo na Angleškem z neko vrsto električnih žarkov — hudičeve žarke jih imenujejo. S temi žarki lahko na velike daljave brez žice usmrte človeka ter ustavijo vsak stroj. Tako bodo lahko iz velikanske električne centrale napravili ob meji fronto električnih žarkov; kdor se ji bo približal, bo usmrčen. Ta fronta bo lahko segla visoko v zrak, tako da ne bo moglo nobeno letalo čeznjo. To se pravi, da bi bila s pomočjo teh električnih žarkov vsaka vojska izključena. Vprašanje je le, kaj bo nastalo, če

LISTEK

V snežnem zametu.

(Povest. — Spisal P. Jón Svensson S. J.)

(Dalje.)

Nenadoma je obstal; zdelo se je, da ni mogoče več naprej. Jaz neizkušen desetletni deček nisem slutil, kaj nas je oviralo. Starejši človek bi bil gotovo uganil.

Ko je nekaj trenutkov tako stal, se je v pravem kotu zakrenil na levo in šel nekoliko dalje proti jugovzhodni strani. Še enkrat je poskušal priti sem; toda zaman. Nato se je obrnil zopet v pravem kotu, a zdaj na desno in je šel navkreber proti severovzhodu; toda tudi to ni imelo uspeha.

Medtem sem bil večkrat od strani izpostavljen strašnemu orkanu in tako v nevarnosti, da me vrže s konja.

Naposled je Grani skušal iti po pravi poti proti jugozapadu, ki je peljala na Hals, a ni šlo.

Bilo je, kakor bi se tik pred nami dvigala visoka navpična stena in nam zapirala edino pot, ki bi jo morali prekoračiti.

Končno je obstal in ni hotel niti koraka več naprej. Kakšna ovira bi tu utegnila biti?

Zmeden in neizkušen, kakor sem bil, sem hotel žival prisiliti naprej. Zaman. Stala je kakor pribita na trdih kamnitih tleh.

Ker sem vztrajal na tem, da jo v kratkih presledkih porinem v stran, je popustila, napravila nekaj korakov naprej ter — se s svojo podvojeno težo tiho in mirno skozi novonapadli sneg pogrezala doli v prepad...!

V grozi in trepetu sem strahovito zakričal. Toda moj krik se je izgubil in odzvenel v bučnem viharju ter popolnoma zamrl v globokih sneženih plasteh, ki so nas zapirale kakor grob...

Stali smo na robu navpične skalnate stene, ki je tvorila eno plat gorske razpoke. Ta razporek, ki sem ga sicer dobro poznal, pa ga bil v teh okoliščinah čisto pozabil, je bil deset minut oddaljen od Hals. Spodaj je tekla deroč gorski potok.

Skrivnostna grapa je bila do roba polna mehkega snega.

Med padcem nismo zadeli nikamor, marveč smo drsli in se pogrezali vedno globlje in globlje, da smo slednjič globoko pod snegom običali na trdnih tleh.

Odprtino, ki smo jo puščali za seboj, je novi sneg sproti spet zasipaval. Takoj sem uvidel naš položaj. Bili smo živi pokopani in brez upanja na rešitev.

Ves presenečen sem nekaj časa nepremično sedel v sedlu na konjevem hrbtu, neprestano pazil na čuvaja in ga z levo roko lahko privijal k sebi. Nisem si vedel pomagati; bil sem brez vsake pomoči.

Vendar me je Grani kmalu rešil te drege.

Sicer nisem razločeval svoje okolice, zakaj bili smo v popolni temi, toda lahko sem opazil, kako je žival imela z nečim pravka, si prizadevala, da bi se lahko na vse strani gibala, ter sneg nekoliko potla-

čila v stran in si tako napravila vsaj nekaj prostora.

To je bilo vsekakor zelo potrebno, zakaj od vseh strani nas je obdajal sneg.

Nekaj me je gnalo, da sem začel posnemati konja. Z vsemi štirimi sem kopal ter odmetaval sneg in skušal pripraviti nekaj prostora.

To se mi je posrečilo razmeroma lahko, brz se je nad nami ločil snežni svod in smo tako bili kmalu v nekaki snežni votlini.

Kmalu nato se je Grani pričel vrteti v krogu in porivati sneg z vso pezo svojega telesa v stran. Tako smo razširili malo kotlino.

Končno je bilo toliko prostora, da sem lahko razjahal konja. Čuvaja sem pustil še gori na sedlu, ker bi ga na tleh Grani lahko pohodil.

Ubogi psiček! Kakor da je uganil moje misli, je sedel tiho in mirno. Tudi Grani je miroval.

Čutil sem, kako je Čuvaj neprestano migal z repom; videti seveda nisem mogel. Kadarkoli sem se priplazil v bližino, se mi je skušal dobrikati, sempatja je komaj slišno bevsknil ali zacvilil, kakor bi hotel bodriti, naj ne izgubim poguma. Zvesta žival! Gani! me je globoka vdanost.

Zdaj sem namerjal nekoliko naše čudno bivališče razširiti in sicer s tem, da sem razkopaval tla in odmetaval sneg. Grani mi je pri delu pomagal, čeprav nezvestno; in najin trud je bil obilo poplačan. V kratkem času je bila namreč kotlina že precej velika in prostorna.

Toda kmalu smo čutili druge neugodnosti. V votlini ni bilo le temno kakor v rogu, marveč tudi mrzlo in vlažno. Prezebal sem. Posebno tople obleke nisem bil vzel; saj kljub očetovemu svarilu nisem bil slutil, da nas zajame to strašno neurje.

Zrak je bil tudi tu doli nekako tesnoben. A k sreči prihaja, kakor znano, tudi skozi snežene plasti dovolj zraka, tako da pod snegom človeku ne preti nevarnost, da bi se zadušil.

Grani je nepremično stal, le večkrat je nekam čudno zahrzal, dočim se je vse njegovo telo treslo v krčevitih sunkih. Čuvaj je še vedno mirno sedel na njegovem hrbtu, samo v kratkih presledkih se je čulo otožno cvilenje.

Stal sem pri konju in premišljeval, kako se bo vse to končalo. Polagoma sem čutil zaspanost, usedel sem se poleg konja na tla in s hrbtom slonel na sneženi steni.

Bil sem vedno bolj zaspan. Priprl sem oči in začel dremati, zaspal sem in se zbudil. To se je nekaj časa ponavljalo; toda kadarkoli sem se zbudil, vedno huje sem se tresel in drgetal od mraza.

Slednjič sem trdno zaspal...

Kako dolgo sem spal, ne vem. Toda zbudil sem se hipoma, ko je nekaj silno težkega padlo na moje noge. Glasno sem zakričal od bolečine.

Z obema rokama sem tipal sem in tja

in kmalu vedel, kaj se je zgodilo. Grani, ves utrujen, se je ulegel na — moje noge. Hotel sem se dvigniti; a zaman, globoko v snegu zaritih nog nisem mogel premakniti. Kakor svinčena teža je na njih ležala žival.

Začel sem njen hrbet obdelovati s pestmi in na vso moč pretepati, da bi se zganila. Čuvaj, ki je stal poleg mene, pa je na vso moč lajal in tulil.

Grani je mirno ležal.

Brez dvoma je preziral slabotne udarce dečka in jih smatral za prijazno dobrikanje. Pripravil sem ga, da je vstal. Moje noge niso bile nič poškodovane in sem se tako lahko z majhnim trudom zopet dvignil. A v svesti si svojega strašnega položaja, sem bil še vedno nekako vznemirjen in bilo mi je pri srcu čudno tesno, kakor še nikoli poprej.

»Kako globoko neki,« sem premišljeval, »smo sedaj pod snegom? Ali gori še razsaja vihar? Je li jenjalo to neurje? Zna biti nas iščejo, kdo ve? In čeprav, nas bodo mar našli v taki globočini? Toda kaj potem, če nas ne najdejo? Ali če nas dobe šele čez nekaj dni?« Taka in slična vprašanja so mi vzbujala zle slutnje.

Vse to premišljevanje me je privedlo do zaključka, da mi vsi trije najdemo tu doli — smrt.

Ta misel me je polnila z grozo. Tako nerad bi že sedaj umrl. Bil sem še tako mlad, krepak in zdrav, tako mladostno živahen, razposajen in vesel.

Ne, to se ne sme zgoditi. Moram se rešiti, naj velja, kar hoče!

Toda kako?

Srečna misel mi šine v glavo. Morda so mi posreči, da sam s svojimi rokami pririjem iz snega. Že pogosto sem slišal praviti, da so si ljudje — v enakem položaju kakor jaz — čisto sami pomagali.

Da, vsaj poskusiti sem hotel. Takoj sem se spravil na delo, da izpeljem svoj načrt. Skušal sem zlesti na konjev hrbet. Zavoljo svoje otrplosti in velike slabosti je to šlo sicer počasi, a se mi je slednjič vendarle posrečilo. Na konju klečeč sem nad seboj rušil sneg. To je šlo precej lahko. Nato sem vstal in delo nadaljeval. Od silnega mraza nisem čutil več rok; a za to se nisem menil. Toda naprej v višino ni šlo več. Še vedno je bil povsod le sneg in manjkalo je vsako znamenje, ki bi kazalo sled kake površine.

Kaj sedaj?

Spomnil sem se na bič. Ta mora biti nekje na tleh. Skočil sem s konja, iskal in ga našel ter splezal spet nazaj. Potem sem vtaknil palico tako visoko v sneg, kar sem mogel; toda do površine ni segala.

Roka mi je omahnila. Zadnja iskrica upanja je izginila. Čutil sem se oslabelega, bil sem zbežan in nisem našel več izhoda.

Počasi sem zdrsnil s konja zopet na sneg, polastil se me je obup, zdelo se mi je, da mi ne preostaja nič drugega, kakor uleči se in umreti.

Ko sem tako slonel na konju in premišljeval svoj brezupen položaj, je prišel mali kužek in se mi dobrikal. Sedel sem v sneg in ga držal v tesnem objemu. Tako sem se nekoliko grel in zaeno tolažil v vsi svoji zapučenosti.

Hipoma mi je šinila nova misel v glavo. »Bi li ne bilo mogoče,« sem si dejal, »utreti ozke, klančaste steze in po nji na kak način priti iz te zagate?«

Ta načrt se mi je v resnici zdel pаметen in izvedljiv, zato sem se takoj spravil na delo.

Začel sem pri tleh na eni strani dupline. Spočetka mi je delo šlo precej hitro od rok. Razkopani sneg sem z nogama dobro pohodil, tako da sem imel pod seboj vedno varna in trdna tla.

Po preteku nekaj minut je bil klanec že dva do tri metre dolg. Lepi uspeh me je v mojih nadah nekoliko poživil. Neumorno sem delal naprej. Steza se je daljšala, mene pa je navdajala vedno večja slabost. Hudo sem prezebal, posebno v roke.

K nadaljnemu delu sem se nekako silil. Vendar ni bilo dolgo, ko sem bil izmučen skoro do nezvesti.

Zato sem šel nazaj v duplino, kjer ni bilo tako mrzlo kot gori na mojem klanecu, ker je konj skrbel za gorkoto.

Moral sem počiti, kajti od slabosti sem komaj stal. Kmalu sem čutil, da nisem le utrujen in premražen, marveč tudi bolan, resno bolan.

Oh! Delo sem torej moraj opustiti, kajti videl sem, da si tu doli ne opomorem spet. Poleg tega sem bil še silno zaspan.

Toda kljub svoji revščini sem vendar imel še toliko prisotnosti duha, da sem vse potrebno ukrenil, kakor je bilo pač mogoče.

Najprej sem hotel pripraviti Granija do tega, da bi se ulegel na tla, sicer zopet utegne pasti čezme. Zato sem ga nekaj kratov sunil v podkolenke; in k sreči me je brž umel. Klecnil je s koleno in se ulegel v sneg.

Nato sem poklical Čuvaja, ki je takoj prišel k meni.

Ravno sem hotel skupaj s svojim zvestim psom leči k počitku, ki bi bil bržčas poslednji v mojem življenju, ko mi je kot blisk šinila v glavo misel: »Čemu se pa ne obrneš nanj, ki ti edini tukaj zamore nuditi pomoč?« in takoj sem spoznal veliko napako, ki sem jo zagrešil s tem, da tega še prej nisem bil napravil.

Vsak večer sem molil, preden sem zapel, kratko, a zelo lepo večerno molitev, katero me je bila naučila moja mama in pozila na to, da je nisem nikoli opustil. Bila je nabožna pesem, ki jo je zložil pesnik Hallgrimur Petursson, ko ga je bila strašna bolezen — gobavost priklenila na bolniško posteljo.

Trenutek se mi je zdel pripraven, da nekoliko pomolim. Zato sem pokleknil, napravil križ, kakor me ga je bila naučila moja mama, povzdignil k Bogu svoje misli in z veliko gorečnostjo molil svojo navadno večerno molitev.

Gotovo še nikdar nisem bil molil te lepe molitve tako pobožno in goreče kakor sedaj; saj se je čudovito lepo prilagala mojemu položaju. Ko sem končal, sem pristavil še en očenaš in prosil Boga iz vsega srca za odpuščanje neubogljivosti, ki je bila vendar vzrok vse moje nesreče. Prosil sem ga tudi, naj mi odpusti vse moje ostale napake in grehe in me milostno sprejme, če bi moral zdaj stopiti pred njegovo obličje.

OD DANES IN VČERAJ

KAKO SO SODILI O PIJANCIH V STAREM VEKU.

Grški Lokrijci so smatrali za zločin, če je kdo pil vino, ki ni bilo zmešano z vodo. Celo bolniki so smeli piti nemešano vino samo po zdravniški odredbi.

Pri nas je pijanost izgovor za kakšen zločin ali če smo sploh kaj nepostavnega napravili. S pijanostjo se izgovarjamo. V Ameriki pa ni tako; tam si še bolj občutno kaznovan, če s bil pijan, češ, zakaj si bil pa pijan. Tudi stari grški knez in modrijan Pitakus z otoka Mitilene je dal onega, ki je v pijanosti kaj naredil, še enkrat bolj občutno kaznovati. Modrijana Platon in Aristoteles sta rekla, da je to edino prav, in ravnetako tudi zgodovinar Plutarh.

Egipčani in Špartanci so določili mero, koliko smemo ob slavnostnih prilikah piti. Špartanci so sploh zelo malo pili; enkrat na leto so pa opijanili sužnje in jih kazali otrokom; češ, sedaj vidite, kako grd je človek, če je pijan.

Če se je rimski senator opijanal, ga je cenzor lahko izključil iz senata in mu je vzel konja, kar je bilo največje ponižanje. Tudi pri atenskih uradnikih je bila pijanost zločin; Kartazani so pa uradnikom, vzgojiteljem, vojakom in služabnikom uživanje opojnih pijač sploh prepovedali. Traški knez Likurg je bil posebno energičen in je dal posekati vse trte; ravno isto so napravili Bolgari okoli leta 700 po Kristusu.

V mestu Masilija — današnjem Marseille na Francoskem — so določili, da ženske ne smejo piti vina. Tudi stari Rimljani so isto odredili in so raztegnili prepoved še na moške pod tridesetim letom. Glede žen in hčer so bili tako strogi, da so vsako tako grešnico dali bičati.

Tudi Mohamed je vino prepovedal. Kdor se je vseeno opijanal, jih je dobil »samo« 80 po podplatih. Arabci pred Mohamedom so se omejili na dvanajst kozarcev. Dosti ga je bilo; in nam zgodovinarji še zamolčijo, kako veliki so bili tisti kozarci. Anglosasom se je slednjič pijanost tako pristudila, da so določili, naj vsak na svoji čaši poskusi, koliko prenese; sam naj zabije srebrna žebija, da bo ja vedel za zmeraj, kdaj ima dosti in da ne bo pil čez mero. Karol Veliki je zapovedal, da morajo biti na dan sodbe sodniki in zagovorniki trezni, in da bi se ognili glavni skušnjavi za pijačo, kozilu, je zapovedal, da morajo biti sodni dnevi postni dnevi.

POSODIM 60.000 KRON

na sigurno mesto, kdor mi dá stanovanje v najem. Ponudbe na upravo lista pod »Posojilo 2450«.

FIŽOL vse vrste — kupi **FRAN** **POGAČNIK, LJUBLJANA,** Dunajska cesta šte. 36. 2444

HLAPEC priden in pošten, se **SPREJME** v trgovino z mešanim blagom proti mesečni plači. Hrana in stanovanje v hiši. Prednost imajo nekadilci. Ponudbe je poslati na **FRANC MAJDIČ, trg, Kranj, Gorenjsko.** 1818

Sprejem pekovaškega **UCENCA** v starosti 14 do 16 let. Iv. Vrtačnik, Ljubljana, Tržaška cesta 19.

BRINJE najfinišše laško, po znižani ceni oddaja **FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.** 2443

SEMENA kakor **DETELJO, REPO, KORENJE, LAN** itd. kupuje **FR. POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska c. 36.**

Francosko lucerno

ŠVEDSKI SEMENSKI OVES (ječmenovc), **GRACHORO** in druga poljska **SEMENA** oddaja **FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.**

NAJBOLJŠA KOLESA,

SIVALNE STROJE in **URE** ter posamezne **DELE** dobite po nizki ceni v trgovini **PLEVEL** v **PRESKI** pri Medvodah. 2423

PRODAM 3 nove, lepo in dobro izdel. smrekove **spalne oprave.** Cena eni 2750 Din. — **ANTON ARH, mizar, MLAKA, pošta BEGUNJE** pri Lescah. 2374

Tablice za tombolo

v blokih po 50 komadov, cela serija 5000 tablic, priporoča tiskarna **J. KRAJEC** nasl., Novo mesto.

Hiša s sadnim vrtom, njiva, 3 gozdi, v **Zapušah** št. 5, naprodam. — **Natančnejše poves** **AL. PEČNIK, Zapuže 24, p. št. Vid n. Ljubljano.**

Za botre in birmance

nudi veliko izbiro raznega **VOLNEGA** in perilnega **BLAGA** in sicer:
sukno, 140 cm široko . . . od Din 55.— naprej
ševiove v vseh barvah . . . od Din 50.— naprej
razno blago za obleke . . . od Din 16.— naprej
bela in modra kontenina . . . od Din 15.— naprej
celirje . . . od Din 12.— naprej
Nadalje razno **hlačevino, žamei, platno, cvilih, odeje, svilene in navadne rute, otroške obleke, predpasnike, moške srajce, vseh vrst kravate, nogavice** itd. — **PAZITE na NASLOV** tvrdke:

F. in I. Goričar, »Pri Ivanki«

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA šte. 29 (v bližini zmajskega mostu). — Vsakdo se lahko prepriča, da kupi tu tako poceni, kot nikjer drugje.

USNJE!

Različno **USNJE** in **PODPLATI**, usnje za konjsko opremo, gonilna in šivalna jermena, dokolenice (gamaše), **KOPITA** različne oblike in velikosti iz gabrovega in bukovega lesa, čevljarske potrebščine in orodje. Nudim veliko izbiro, vse najboljše kakovosti in po najnižjih cenah. — Po sejnih ne hodim z blagom, ker to blago le podraži. — **KU-PUJEM** vsake vrste **SUROVE KOŽE**. — Se priporočam **FRANC ERJAVEC, trgovina z usnjem in kožami, NOVO MESTO** — v staroznani prejšnji Recelj-novi hiši.

USNJE!

Primiti

In izkoristite ugodno priliko kadar graste v Celje in nakupite si v volotrgov. R. Starmacki

roba. **ZALOBA VELIKANSKA.** Cene čudovito nizke ter si raditega ogromno denarja prihranite. Trgovci en gros-cene. Cenik zastavlja

SUKNA

In kamarna za moške ter volne za ženske obleke, platno, celirje, hlačevine in druge manufakturne

Dalmatinski la portland cement SVETOVNE ZNAMKE SALONA (Tour)

nudi po najnižji dnevni ceni promptno
tvornica »SPLIT«, del. družba za cement
Portland iz skladišča v LJUBLJANI,
Aleksandrova cesta št. 12.

Pozor:

Modna in manufakturna trgovina nudi vse spomladanske potrebnosti za MOSKE, ŽENSKE, KROJACE in ŠIVILJE, razne VENCE in CVETLICE, OPREME za neveste in novorojenčke. — Velika izbira ženskih RUT in NOGAVIC.

„POD VELBOM“
LJUBLJANA, Stari trg št. 3.

SALONIT AZBESTNI ŠKRILJ

Opeka: najboljši material za pokrivanje streh, kljubuje vodi, mrazu, vročini in vremenskim neizostojam.

Plošče: za vsakovrstno pozidavanje zidov in podstrešja.

Ako uporabljate „SALONIT“ prištedite denar in čas.

1. material prve vrste po nizki ceni;
 2. je silno lahek pri delu;
 3. slab prevodnik toplote in mraza;
 4. neizgorljiv in nepremočljiv;
 5. neobčut. za spremembo temper.;
 6. ga ne more odnesti največji vihar;
 7. prihrani pri sestavi ostrešja;
 8. stroškov za vzdrževanje: nikakih;
 9. postaja vedno boljši tekom časa.
- Z vzorci, ceniki, katalogi itd. Vam takoj postrežejo, ako se obrnete na:

SOLIN kod SPLITA.

Miši, podgane, stenice in žurki

morajo poginiti, ako uporabljate naša preizkušena sredstva: proti mišim in podganam Din 750, za šurke 10 Din, za stenice 10 Din, za molje 5 Din, proti mrčesu 5 in 750 Din, mast proti ušem 5 Din, mast proti ušem v obliki 750 Din, proti mravljam 750 Din. Beter za čiščenje madežev 7 Din. Posilja po povzetju. „Artes“, kem. laboratorij, M. Janker, Zagreb, Petrinjska ulica 8/III.

Zastonj Vam **BLAGA** za obleko da in perilo nikdo ne toda po izredno nizkih cenah ga dobite pri tvrdki

»DANICA«, Majzelj & Rajšelj

Ljubljana, Turjaški trg 1 (bivša Preskrbovalnica). Velika zaloge sukna, hlačevine, žameta, kontnine, tiskovine, etamina, blaga za žimnice, odej, pletov, nogavic, kravati, naglavnih rut, srajc, ovrtnikov, jopic, nahrbtnikov, ter najrazličnejšega drugega blaga. — Istotam zaloge USNJA vseh vrst. VSAK NAJ SI OGLEDA! — KROJACI in preprodajalci poseben popust. 2175

MERAKL

barve, črnila, lake, kiti, emalje, topilce in zajamčeno čisti lincež najboljša kakovosti nudi

MEDIĆ-ZANKL

Maribor Ljubljana Novi Sad
podružnica centrala skladišče

Tovarne
Ljubljana — Medvode.

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za obleke, za perilo vsake vrste, za nevestine bale itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani. Njena osrednja prodajalna je v Ljubljani, v hiši „Vzajemne posojilnice“ na Miklošičevi cesti poleg „Uniona“. Podružnica pa se nahaja v hiši „Gospodarske zveze“ na Dunajski cesti št. 29

Cene zelo zmerne! Zadržno podjetje!

Tvrka F. Fajdiga sin

mizarstvo in zaloga pohištva

Priporočila omare z ladelci in tudi visoke iz mehkega in trdega lesa, postelje, modroce, žimnice, žičnike, stole, mize, sploh vso hišno opravo dobite le v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17 po najnižjih cenah.

BERSON

gumijevе pete in gumijevе podplate

Vam mora pritrditi Vaš čevljar na čevlje, ker s tem ne štedite le z denarjem ampak varujete tudi noge in obuvale.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.